

# KISALTMALAR



1. Basım Temmuz 2016
2. Basım Ağustos 2017

**ISBN NO: 978-975-6610-62-6**



**Türk Metal Sendikası**  
**Araştırma ve Eğitim Merkezi**

Kumrular Caddesi Sümer 2 Sokak No:23 Kat:1  
06420 Çankaya/Ankara  
Tel: 0 (312) 231 01 79  
arastirma@turkmetal.org.tr

**Prodüksiyon:**

**KARATAHTA**

Oğuzlar Mahallesi, Çetin Emeç Bulvarı, 1364 Sokak,  
No: 2/1 Balgat, Çankaya/ANKARA  
Tel: 0 (312) 284 07 94  
www.karatahta.com.tr

**Baskı:**

Ziraat Gurup Matbaacılık  
Tel: 0 (312) 384 73 44-45

# **KISALTMALAR**

(2. Basım)

**Türk Metal Sendikası  
Araştırma ve Eğitim Merkezi Yayınları-17  
Ankara / 2017**



## SUNUŞ

Gazetelerde, dergilerde (hatta hakemli dergilerde) bir terim veya özel isim yerine KHK, KOBİ gibi kısaltmaların kullanıldığını sıkça görmeye başladık. Günlük bir gazete ve eklerini gözden geçirdiğimde açılımı yapılmadan; ABD, AKM, AŞTİ, BBC, BM, CEO, CD, CHP, CUMUK, DNA, DJ, GS, İTÜ, KESK, KDV, KPDS, MHP, MÜYAP, OECD, ÖSYM, RNA, PTT, TFF, TOEFL, TÖMER, TSK, TV, TÜBİTAK, TÜSİAV, UNİCEF, ÜDS, VIP, YÖK; açılımları yapılarak da AİHM, BİFO, ECB, FED, IMF, İP, İMKB, MİT, TBMM, TGC, THD, TSE, UTS kısaltmalarının kullanıldığını gördüm. Tam 46 kısaltma.

Kural, açık yazılımdan sonra parantez açıp, kısaltmayı yazmak, parantezi kapatmak ve yazının devamında gerektiğinde kısaltmayı kullanmaktır. Kısaltmanın bilindiğini var sayıp, kuralı bozmak doğru değil. Okuyucu kısaltmayı bilmeyebilir, hatırlayamayabilir. Kısaltma yazara özgün ise iş iyice zorlaşacaktır. Kitapların bir kısmında da kısaltmalar dizini konulmuyor. Okuyucu beşinci sayfada kurala uygun olarak yapılan bir kısaltma ile otuz sayfa sonra karşılaştığında hatırlamakta güçlük çekiyor. Bakabileceği kısaltmalar dizini de yok.

Televizyonlara gelince; iş daha da kötü. Söz gelimi, karşınızda "YAŞ kararına göre" deyip duran bir konuşan buluyorsunuz. Yüksek Askeri Şura yerine kullanılan kısaltmayı da bilmiyorsanız anlama güçlüğü başlıyor. Bana göre konuşma diline kısaltmalar yakışmıyor.

Her kurum ve kuruluşun adı kısaltılıyor, kavramlar kısaltılıyor. Bütün kısaltmaları bilmek ve bulmak mümkün değil. Elinizdeki çalışma bir örnekleme, hiçbir iddia taşımıyor; Araştırma ve Eğitim Merkezi'mizden çıkan bir çalışma. Benzer çalışmalar genişletilerek, geliştirilerek yapılabilir.

**Pevrul KAVLAK**  
**TÜRK-İŞ Genel Sekreteri**  
**Türk Metal Sendikası Genel Başkanı**



# A

A	Alay
a.s.	Aleyhisselam (Allah'ın selamı onun üzerine olsun)
AA	Anadolu Ajansı
AACPSM	Her Başarılı Görevin Gerçek Ortalama Maliyeti (Actual Average Cost Per Successful Mission)
AAD	Avrupa Adalet Divanı (European Court of Justice)
AADFI	Afrika Kalkınma Bankaları Birliği (Association of African Development Finance Institutions)
AAET	Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu (European Atomic Energy Community)
AAFLI	Asya Amerika Hür Çalışma Enstitüsü (Asian American Free Labor Institute)
AAFSE	Güney Avrupa Müttefik Hava Kuvvetleri (Allied Air Forces Southern Europe)
AAK	Aile Araştırması Kurumu
AAM	Atatürk Araştırma Merkezi
AAT	Atıksu Arıtma Tesisi
AATUHK	Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun
AB	Adalet Bakanlığı
AB	Amerikan Borsası
AB	Avrupa Birliği
ABAD	Avrupa Birliği Adalet Divanı
AB ÇP	Avrupa Birliği Çerçeve Programları



ABB	Avrupa Birliği Bankası
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
ABD	Ana Bilim Dalı
ABGS	Avrupa Birliği Genel Sekreterliği
ABH	Avrupa Birliği Hukuku
ABKF	Avrupa Bölgesi Kalkınma Fonu
ABÖ	Afrika Birliği Örgütü
ABPSA	Antigua ve Barbuda Kamu Hizmetleri Federasyonu (Antigua & Barbuda Public Service Association)
ABS	Motorlu Taşıtlarda Fren Sistemi (Antilock Braking System)
ABSGH	Avrupa Birliği Sosyal Güvenlik Hukuku
ABSGM	Avrupa Birliği Sosyal Güvenlik Hukuku Mevzuatı
ABWU	Antigua ve Barbuda İşçi Sendikası (Antigua & Barbuda Workers' Union)
ACAS	İngiltere Danışma, Uzlaştırma ve Hakemlik Servisi (Advisory, Conciliation and Arbitration Service)
ACFTU	Tüm Çin İşçi Sendikaları Federasyonu (All China Federation of Trade Unions)
ACI	Amerikan Rekabet Girişimi (American Competitiveness Initiative)
ACİL-SEN	Sağlık ve Sosyal Hizmetler Kamu Çalışanları Sendikası
ACLU	Amerikan Sivil Özgürlükler Birliği (American Civil Liberties Union)
ACLVB/CGLSB	Belçika Liberal Sendikalar Genel Konfederasyonu (General Confederation of Liberal Trade Unions of Belgium)

ACR	Fili Maliyet Raporu (Actual Cost Report)
ACTU	Avustralya Sendikalar Konseyi (Australian Council of Trade Unions)
ACU	Asya Takas Birliği (Asian Clearing Union)
ACÜ	Acıbadem Üniversitesi
ACV/CSC	Belçika Hıristiyan Sendikalar Konfederasyonu (Confederation of Christian Trade Unions)
AÇEV	Anne Çocuk Eğitim Vakfı
AÇSAP	Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü
AÇSAPM	Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Merkezi
AD	Adalet Dergisi
ADAM	Ankara Düşünce ve Araştırma Merkezi
ADALET BÜRO-SEN	Türkiye 1 Nolu Hizmetleri Kolu Çalışanları Sendikası
ADB	Adalet Bakanlığı
ADB	Afrika Kalkınma Bankası (African Development Bank)
ADD	Atatürkçü Düşünce Derneği
ADEDY	Yunanistan Emek Enstitüsü
ADFD	Abu Dabi Kalkınma Fonu (Abu Dhabi Fund for Development)
ADKF	Abu Dabi Kalkınma Fonu
ADNKS	Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
Adr.	Adres
ADSL	Asimetrik Sayısal Abone Hattı (Asymmetric Digital Subscriber Line)
ADÜ	Adnan Menderes Üniversitesi

ADYÜ	Adıyaman Üniversitesi
AEGM	Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü
AEİBÖ	Avrupa Ekonomik İş Birliği Örgütü
AEK	Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu
AELE	Avrupa Serbest Mübadele Birliği (European Free Trade Association)
AET	Avrupa Ekonomik Topluluğu
AEÜ	Ahi Evran Üniversitesi
AFAD	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
AFFB	Avrupa Futbol Federasyonları Birliği
AFİF	Akaryakıt Fiyat İstikrar Fonu
AFL-CIO	Amerikan İşçi Federasyonu – İşkolu Örgütleri Meclisi (American Federation of Labour – Congress of Industrial Organization)
AFLD	Hür Emegın Kalkınması için Amerikan Enstitüsü (American Institute for Free Labour Development)
AFMK	Afetler Merkez Koordinasyon Kurulu
AFP	Fransız Basın Ajansı (Agence France Press)
age.	Adı Geçen Eser
AGİK	Avrupa Güvenlik ve İş Birliği Konferansı
AGİT	Avrupa Güvenlik ve İş Birliği Teşkilatı
AGM	Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü
agm.	Adı Geçen Makale
agr	Adı Geçen Rapor
agy.	Adı Geçen Yayın

agy.	Adı Geçen Yapıt
agy.	Adı Geçen Yer
AĞAÇ-İŞ	Türkiye Ağaç ve Kağıt Sanayii İşçileri Sendikası
AHB	Aile Hekimliği Birimi
AHİK	Azerbaycan İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Azerbaijan Trade Unions Confederation)
AHİKA	Ahiler Kalkınma Ajansı
AI	Uluslararası Af Örgütü (Amnesty International)
AIA	Endüstriyel Arkeoloji Birliği (Association For Industrial Archeology)
AICTU	Tüm Hindistan Sendikaları Merkezi (All-India Centre of Trade Unions)
AID	Uluslararası Kalkınma Ajansı (Agency for International Development)
AIDMO	Arap Endüstriyel Kalkınma ve Madencilik Örgütü (Arab Industrial Development and Mining Organization)
AIDS	Edinilmiş Bağışıklık Yetersizliği Belirtisi (Acquired Immunodeficiency Syndrome)
AITUC	Tüm Hindistan Sendikaları Kongresi (All-India Trade Union Congress )
AIMA	Ayvalık Uluslararası Müzik Akademisi
AİBÖ	Avrupa İş Birliği Örgütü
AİBÜ	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
AİÇÜ	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
AİFD	Araştırma İlaç Firmaları Derneği
AİGM	Afet İşleri Genel Müdürlüğü
AİHAD	Avrupa İnsan Hakları Adalet Divanı
AİHM	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi

AİHS	Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
AİK	Afrika İktisat Komisyonu
AİKB	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası
AİPB	Avrupa İktisadi ve Parasal Birliği
AİPP	Aktif İşgücü Piyasası Programları
AİS	Avrupa İstihdam Stratejisi
AİTEP	Aile İçi Temel Eğitim Programı
AİTİA	Ankara İktisadi Ticari İlimler Akademisi
AK	Avrupa Konseyi
AKB	Avrupa Kültür Başkenti
AKB	Afrika Kalkınma Bankası
AKBB	Afrika Kalkınma Bankaları Birliği
AKBİL	Akıllı Bilet
AKÇT	Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu
AKD	Akdeniz Üniversitesi
AKDTYK	Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
AKKA	Avrupa Konvansiyonel Kuvvetler Antlaşması
AKM	Atatürk Kültür Merkezi
AKMED	Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü
AKP	Adalet ve Kalkınma Partisi
AK-Parti	Adalet ve Kalkınma Partisi
AKOM	Afet Koordinasyon Merkezi
AKPM	Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi
AKUT	Arama Kurtarma Teşkilatı
AKÜ	Afyon Kocatepe Üniversitesi
ALA	Emek Hareketi İttifakı (Alliance for Labor Action)

ALADI	Latin Amerika Bütünleşme Birliği (Latin American Integration Association)
Alb.	Albay
ALES	Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı
Alm.	Almanca
ALP	Amerikan İşçi Partisi (American Labor Party)
am	Öğleden Önce (Ante Meridiem)
AMAT	Amerika'dan Türkiye'ye Yardım Kurulu (American Mission for Aid to Turkey)
AMATEM	Alkol ve Madde Bağımlılığı Tedavi ve Eğitim Merkezi
AMB	Amerika Merkez Bankası
AMB	Avrupa Merkez Bankası
AMCM	İleri Görevler Maliyet Modeli (Advanced Missions Cost Model)
AMEM	Ankara Mesleki Eğitim Merkezi
AMEX	Amerikan Menkul Kıymetler Borsası (American Stock Exchange)
AMF	Arap Para Fonu (Arab Monetary Fund)
AMK	Anayasa Mahkemesi Kararı
Amp.	Amper
ANADOLU EĞİTİM-SEN	Anadolu Eğitim Öğretim ve Bilim Hizmetleri Sendikası
ANAM	Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi
ANAP	Anavatan Partisi
anat.	Anatomi
ANAÜ	Anadolu Üniversitesi

ANAYOL	Anavatan Partisi –Doğru Yol Partisi Koalisyon Hükümeti
AND-SEN	Anadolu Eğitim Çalışanları Birliği Sendikası
ANFAŞ	Antalya Fuarçılık İşletme ve Yatırım A.Ş.
ANGİAD	Ankara Genç İş Adamları Derneği
Ank.	Ankara
ANKA	Analitik Nedensel Karar Ağacı
ANKARAKA	Ankara Kalkınma Ajansı
ANKOS	Anadolu Üniversitesi Kütüphaneleri Konsorsiyumu Derneği
ANPİL	MKEK Antalya Pıl Sanayi ve Ticaret A.Ş.
ANT	Akaryakıt İkmal ve Nato Pol Tesisleri İşletme Başkanlığı
ant.	Antropoloji
AO	Anonim Ortaklık
A.O.Ç.	Atatürk Orman Çiftliği
AOGM	Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü
AÖB	Avrupa Ödemeler Birliği
AÖF	Açıköğretim Fakültesi
AÖO	Açık Öğretim Ortaokulu
AP	Amerikan Haber Ajansı (Associated Press)
AP	Adalet Partisi
AP	Avrupa Parlamentosu
APA	Avrupa Para Anlaşması
APB	Avrupa Para Birliği
APE	Avrupa Para Enstitüsü
APEC	Asya-Pasifik Ekonomik İşbirliği (Asia-Pacific Economic Cooperation)
APF	Arap Para Fonu
APİİB	Asya Pasifik İktisadi İş Birliği

APÖ	Avrupa Parlamenterler Örgütü
APS	Acele Posta Servisi
Apt.	Apartman, apartmanı
APWU	Amerika Posta İşçileri Sendikası (American Postal Workers Union)
Ar.	Arapça
ARDEB	Araştırma Destek Programları Başkanlığı
AREL	İstanbul Arel Üniversitesi
AR-GE	Araştırma Geliştirme
ARGEFAR	T.C. Ege Üniversitesi İlaç Geliştirme ve Farmakokinetik Uygulama ve Araştırma Merkezi
ark.	Arkeoloji
Arş. Gör.	Araştırma Görevlisi
As.	Asker, askeri, askerlik
As. İz.	Askeri İnzibat
ASAL	Asker Alma Dairesi Başkanlığı
ASALA	Ermenistan'ın Kurtuluşu İçin Ermeni Gizli Ordusu (Armenian Secret Army for the Liberation of Armenia)
ASAM	Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi
Asb.	Astsubay
ASDEP	Aile Sosyal Destek Programı
ASDER	Adaleti Savunma Derneği
ASEAN	Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği (Association of Southeast Asian Nations)
ASEAN	Güneydoğu Asya Uluslar Birliği (Association of Southeast Asian Nations)
ASEF	Asya-Avrupa Kıtası Kuruluşu (Asia-Europe Foundation)
ASELSAN	Askeri Elektronik Sanayii



ASF	Avrupa Sosyal Fonu
ASİGM	Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü
ASİLÇELİK	Asil Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
ASK	Avrupa Standartlar Komitesi
ASKİ	Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi
ASM	Aile Sağlığı Merkezi
ASO	Ankara Sanayi Odası
ASPB	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
ASŞ	Avrupa Sosyal Şartı
AST	Ankara Sanat Tiyatrosu
ASTB	Amerika Serbest Ticaret Bölgesi
ASTB	Avrupa Serbest Ticaret Birliği
astr.	Astronomi
astrol.	Astroloji
Astsb.	Astsubay
ASÜ	Aksaray Üniversitesi
ASYGT	Askeri Yargıtay
A.Ş.	Anonim Şirket
AŞTİ	Ankara Şehirler Arası Terminal İşletmesi
AT	Avrupa Topluluğu
ATA	Avrupa Toplulukları Anlaşması
ATA EĞİTİM-SEN	Ata Eğitim Bilim ve Kültür Çalışanları Sendikası
ATAA	Amerikan Türk Dernekleri Asemblesi (Assembly of Turkish American Associations)
ATAD	Avrupa Topluluğu Adalet Divanı
ATAF	Müttefik Taktik Hava Komutanlığı (Allied Tactical Air Force)
ATAM	Atatürk Araştırma Merkezi
ATATÜRK ÜNİ.	Atatürk Üniversitesi

Atg.m.	Asteğmen
ATK	Adli Tıp Kurumu
ATM	Otomatik Vezne Makinesi (Automatic Teller Machine)
atm.	Atmosfer
ATO	Ankara Ticaret Odası
ATP	Adenozin Trifosfat (Adenosine triphosphate)
ATPCO	Havayolları Tarife Yayımlama Şirketi (Airline Tariff Publishing Company)
ATT	İleri Teknoloji Ekibi (Advanced Technology Team)
ATÜ	Atılım Üniversitesi
ATÜSEM	Atılım Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi
ATV	Çok Yönlü Arazi Aracı (All Terrain Vehicle)
ATYGF	Avrupa Tarımsal Yönlendirme ve Garanti Fonu (European Agricultural Guarantee Fund)
AUA	Avrupa Uzay Ajansı
AÜ	Anadolu Üniversitesi
AÜ	Ankara Üniversitesi
AÜ	Ardahan Üniversitesi
AÜHF	Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
AÜSBF	Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi
Av.	Avukat
AVFİŞEK	MKEK Av Fışek Sanayi ve Ticaret A.Ş.
AVM	Alışveriş Merkezi
AWACS	Havadan Uyarı ve Denetim Sistemi (Airborne Warning and Control System)







# B

B	Batı
B	Bay
BAC	Birleşik Arap Cumhuriyeti
BADET	Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu
BAE	Birleşik Arap Emirlikleri
bağ.	Bağlaç
BAĞIMSIZ BÜRO-SEN	Bağımsız Büro Hizmet Kolu Sendikası
BAĞIMSIZ DIYANET VAKIF-SEN	Bağımsız Diyanet ve Vakıf Çalışanları Sendikası
BAĞIMSIZ ENERJİ-SEN	Bağımsız Enerji, Sanayi ve Madencilik Hizmet Kolu Kamu Görevlileri Sendikası
BAĞIMSIZ GIDA-İŞ	Bağımsız Gıda ve Şeker İşçileri Sendikası
BAĞIMSIZ HABER-SEN	Bağımsız Haberleşme ve Basın-Yayın Hizmet Kolu Kamu Görevlileri Sendikası
BAĞIMSIZ KÜLTÜR SANAT-SEN	Bağımsız Kültür ve Sanat Çalışanları Sendikası
BAĞIMSIZ ÖZGÜR GIDA	Bağımsız Özgür Gıda Sanayi İşçileri Sendikası
BAĞIMSIZ-SEN	Bağımsız Tekstil ve Deri İşçileri Sendikası
BAĞIMSIZ SAĞLIK-SEN	Bağımsız Sağlık ve Sosyal Hizmetler Kamu Görevlileri Sendikası
BAĞIMSIZ ULAŞIM-SEN	Bağımsız Ulaştırma Hizmetleri Kamu Çalışanları Sendikası
BAĞIMSIZ YAPI İMAR-SEN	Bağımsız Yapı ve İmar Çalışanları Sendikası
BAĞIMSIZ YEREL HİZMET-SEN	Bağımsız Yerel Yönetimler Çalışanları Sendikası

BAĞ-KUR	Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu
BAKA	Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı
BAKB	Batı Afrika Kalkınma Bankası
BAKKA	T.C. Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı
BALO	Büyük Anadolu Lojistik Projesi
BAMİS	Bağımsız Metal İşçileri Sendikası
BANK-SEN	Devrimci Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası
BANK-Sİ-SEN	Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası
BANKSİS	Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası
BARUTSAN	MKEK Elmadağ Barut Sanayi ve Ticaret A.Ş.
BASAGM	Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü
BASIN-İŞ	Türkiye Basın, Yayın, Gazetecilik, Grafik-Tasarım, Baskı ve Ambalaj Sanayi İşçileri Sendikası
BASIN-İŞ	Türkiye Basın Sanayi İşçileri Sendikası
BASİSEN	Banka-Finans ve Sigorta İşçileri Sendikası
BASK	Bağımsız Kamu Görevlileri Sendikası Konfederasyonu
BASS	Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası
BAT	İngiliz Amerikan Tütün Firması (British American Tobacco)
BAT	Türkiye Bankalar Birliği (The Banks Association of Turkey)
BATİS	Bağımsız Tekstil İşçileri Sendikası
BATO	Batı Afrika Takas Odası
BATOÇ-SEN	Bağımsız Tarım-Orman ve Çevre Sendikası

BAÜ	Balıkesir Üniversitesi
BAY ÜNİ	Bayburt Üniversitesi
BAYINDIR MEMUR-SEN	Bayındır, İnşaat, Yol, Yapı, Tapu ve Kadastro Çalışanları Birliği Sendikası
BBC	İngiliz Radyo Televizyon Kurumu (British Broadcasting Corporation)
BBG	Yayımcılık Yöneticiler Kurulu (Broadcasting Board Of Governors)
BBP	Büyük Birlik Partisi
BC	İngiliz Kültür Derneği (British Council)
BC	Milat, İsa'dan Önce (Before Christ)
BCG	Verem Aşısı (Bacillus Calmette Guerin)
BCWP	İcra Edilen İşin Bütçe Maliyeti (Budgeted Costs for Work Performed)
BÇG	Batı Çalışma Grubu
B.Ç.K.	Büro Çalışanları ve Kuryeleri Sendikası
BÇM	Bölge Çalışma Müdürlüğü
Bçvş.	Başçavuş
BD	Bilim Dalı
BDDK	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu
BDK	Bağımsız Düzenleyici Kurumlar
BDP	Barış ve Demokrasi Partisi
BDT	Bağımsız Devletler Topluluğu
BE	Büyükelçi
BEA	İngiliz Avrupa Hava Yolları (British European Airways)
BEDAŞ	Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş.



BELEDİYE-İŞ	Türkiye Belediyeler ve Genel Hizmetler İşçileri Sendikası
BELPAS	Sakarya Büyükşehir Belediyesi Pazarlama Anonim Şirketi
BEM BİR-SEN	Belediye ve Özel İdare Çalışanları Birliği Sendikası
BEP	Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı
BERD	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (European Bank for Reconstruction and Development)
BERGATEKS	Bergama Pamuk İpliği ve Dokuma Sanayi T.A.Ş.
BES	Büro Emekçileri Sendikası
BES	Bireysel Emeklilik Sistemi
BESAM	Bilim ve Edebiyat Eseri Sahipleri Meslek Birliği
BESD	Beyaz Eşya Sanayicileri Derneği
BETAM	Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomik ve Toplumsal Araştırmalar Merkezi
BEÜ	Bitlis Eren Üniversitesi
BEYSAD	Beyaz Eşya Yan Sanayicileri Derneği
BFG	Topluma ait Banka-Almanya (Bank für Gemeinwirtschaft)
BFTU	Botsvana Sendikalar Federasyonu (Botswana Federation of Trade Unions)
BFTUC	Bangladeş Bağımsız Sendikalar Kongresi (Bangladesh Free Trade Union Congress)
BGTS	Boğaziçi Gösteri Sanatları Topluluğu
BGUS	Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi
B.I.K.	Bölük Komutanı, Bölük Komutanlığı (Askeri terim)
BIS	Uluslararası Ödemeler Bankası (Bank for International Settlements)

BIU	Bermuda Sanayi Sendikası (Bermuda Industrial Union)
BİB	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı
BİDEB	Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı
BİFO	Borusan İstanbul Flarmoni Orkestrası
BİK	Basın İlan Kurumu
BİLGEÇ-SEN	Bilinçli ve Gelişimci Eğitim Çalışanları Sendikası
BİLGEM	Bilişim ve Bilgi Güvelliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi
BİLGESAM	Bilge Adamlar Stratejik Araştırmalar Merkezi
BİLİNDER	Bilim İnsanları Derneği
BİL-İŞ	Bilgi İşlem İşçileri Sendikası
BİLÜ	Bilkent Üniversitesi
BİMER	Başbakanlık İletişim Merkezi
BİNGO	Hükümet Dışı İş ve Sanayi Örgütü (Business and Industry Non-Government Organisation)
BİP	Bilanço İçi Pozisyon
BİR. TAR. OR. İŞ. SND.	Avcılık, Balıkçılık, Tarım ve Ormanlık İşçileri Sendikası
BİRLEŞİK BÜRO-İŞ	Birleşik Büro Hizmet Kolu Kamu Emekçileri Sendikası
BİRLEŞİK METAL-İŞ	Birleşik Metal İşçileri Sendikası
BİRLEŞİK SAĞLIK-İŞ	Birleşik Sağlık ve Sosyal Hizmet Kolu Kamu Çalışanları Sendikası
BİRLEŞİK TARIM ORMAN-SEN	Birlik Gıda, Tarım Orman ve Çevre Çalışanları Sendikası
BİRLİK EĞİTİM-SEN	Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmetleri Çalışanları Sendikası

BİRLİK HABER-SEN	Birlik Haberleşme ve İletişim Çalışanları Sendikası
BİRLİK ORMAN-İŞ	Birlik Orman İşçileri Sendikası
BİRLİK SAĞLIK-SEN	Sağlık ve Sosyal Hizmetler Çalışanları Birliği Sendikası
BİSAV	Bilim ve Sanat Vakfı
BİST	Borsa İstanbul
bit. b.	Bitki Bilimi
BİTİS	Bilgi ve İletişim Teknolojileri İşverenleri Sendikası
biy.	Biyoloji
BJK	Beşiktaş Jimnastik Kulübü
BJSD	Bangladeş Sendika Örgütü (Bangladesh Trade Union Organization)
BK	Borçlar Kanunu
bk.	Bakınız
BKDP	Belarus Demokratik Sendikalar Kongresi (Belarusian Congress of Democratic Trade Unions)
BKGAY	Batı Kentsel Gelişme Alt Yöresi
BKK	Bakanlar Kurulu Kararı
BKM	Bankalararası Kart Merkezi
Bkz. (bkz.)	Bakınız
bl.	Bilişim
Bl.	Bölük (Askeri terim)
BLACKSEAFOR	Karadeniz Deniz Donanma İş Birliği Görev Grubu (The Black Sea Naval Force)
BLF	Bangladeş İşçi Federasyonu (Bangladesh Labour Federation)
BM	Birleşmiş Milletler

BMAEK	Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu
BMÇYT	Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Teşkilatı
BMEBKT	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı
BMKİS	Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi
BMS	Bahtariya İşçi Sendikaları-Hindistan (Indian Workers Union)
BMSKÖ	Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Örgütü
BMT	Birleşmiş Milletler Teşkilatı
BMTD	Birleşmiş Milletler Türk Derneği
BMTKK	Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı
BMYRİ	Birleşmiş Milletler Yardım ve Rehabilitasyon İdaresi
Bn.	Bayan
Bnb.	Binbaşı
BNS	Romanya Bağımsız İşçi Sendikaları Konfederasyonu (National Trade Union Bloc)
BOAD	Batı Afrika Kalkınma Bankası (West African Development Bank)
BOE	İngiltere Merkez Bankası (Bank of England)
BOJ	Japonya Merkez Bankası (Bank of Japan)
BOREN	Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü
bot.	Botanik (Bitki Bilimi)
BOTAŞ	Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi

BOÜN	Boğaziçi Üniversitesi
Böl.	Bölüm
BPI	İş Süreçlerinin İyileştirmesi (Business Process Improvement)
BPM	İş Süreçlerinin Yönetimi (Business Process Management)
BPR	İş Süreçlerinin Yeniden Tasarımı (Business Process Re-engineering)
Brexit	Birleşik Krallığın "Br" si ile "exit" kelimesinden oluşan ve İngiltere'nin Avrupa Birliğinden çıkışını ifade eden kısaltma
BRHD	Birleşmiş Ressamlar ve Heykeltıraşlar Derneği
BRIC	Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin, Güney Afrika
BRT	Bartın Üniversitesi
bs.	Baskı, basım
BSEC	Karadeniz Ülkeleri Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (Black Sea Economic Cooperation Pact)
BSK	Büyük Sanayi Kuruluşu
BSPK	Kosova İşçi Sendikaları Federasyonu (The Union of Independent Trade Union of Kosova)
BSPSH	Arnavutluk Bağımsız İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Union of the Independent Trade Unions of Albania)
BSRM	Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Merkezi
BSTDB	Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası (Black Sea Trade & Development Bank)
BSYK	Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesi
Bş. Öğ.	Başöğretmen
BŞK	Başkomutan
Bşk.	Başkan, Başkanlık, Başkanı, Başkanlığı
Bştbp.	Baştabip

BTF	Başbakanlık Tanıtma Fonu Kurulu
BTK	Bakü, Tiflis, Kars Demiryolu
BTK	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
BTOM	Bankalararası Takas Odaları Merkezi
BTS	Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası
BTSO	Bursa Ticaret ve Sanayi Odası
BTUC	Bermuda Sendikalar Kongresi (Bermuda Trade Union Congress)
BTÜ	Batman Üniversitesi
BTYK	Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu
BUE	Avrupa Birliği Bankası (Bank of Union European)
Bul.	Bulvar, bulvarı
Bulg.	Bulgarca
BÜ	Bahçeşehir Üniversitesi
BÜ	Başkent Üniversitesi
BÜ	Bilecik Üniversitesi
BÜ	Bingöl Üniversitesi
BÜ	Boğaziçi Üniversitesi
BÜ	Bozok Üniversitesi
BÜMKO	Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü
BÜRO HAK-SEN	Büro Çalışanları Hak Sendikası
BÜRO-MEMUR-SEN	Büro Memurları Sendikası
BÜYAK	Boğaziçi Üniversitesi Yöneylem Araştırma Kulübü
BVÜ	Bezmialem Vakıf Üniversitesi
BWU	Barbados Çalışanları Sendikası (Barbados Workers' Union )
BYEGM	Basın-Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü
BYKP	Beş Yıllık Kalkınma Planı



# C

C	Cilt
C	Santigrat (Centigrate)
CA	Maliyet Hesabı (Cost Account)
CAA	Maliyet Hesabı Otorizasyonu (Cost Account Authorization)
CACM	Orta Amerika Ortak Pazarı (Central American Common Market)
Cad.	Cadde, caddesi
CAEC	Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (Consultative Assembly of European Council)
cal	Kalori
CAM KERAMİK-İŞ	Türkiye Porselen, Çimento, Cam, Tuğla ve Toprak Sanayii İşçileri Sendikası
CAO	Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (Civil Aviation Organization)
CAP	Maliyet Hesap Paketi (Cost Account Package)
CARICOM	Karayip Topluluğu ve Ortak Pazarı (Caribbean Community)
CAS	Maliyet Hesap Standartı (Cost Accounting Standart)
CASB	Maliyet Hesap Standartları Kurulu (Cost Accounting Standarts Board)
CASR	Maliyet ve Program Raporlaması (Cost and Schedule Reporting)
CBD	Teslimden Önce Peşin Ödeme (Cash Before Delivery)



CBS	Coğrafi Bilgi Sistemleri
CBÜ	Celal Bayar Üniversitesi
CC	Konsolosluk Birimi (Corps Consulaire)
CC	Maliyet Merkezi (Cost Center)
CCM	Makedonya İşçi Sendikaları Federasyonu
CCOO	İspanya İşçi Komiteleri (Trade Union Confederation of Workers' Commissions)
CCP	Maliyet Kontrol Programı (Cost Control Program)
CCSL	Cape Verde Özgür Sendikalar Konfederasyonu (Cape Verde Confederation of Free Trade Unions )
CCTU	Kamboçya İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Cambodian Confederation of Trade Unions)
CCU	Kamboçya İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Cambodian Confederation of Unions)
CCU	Kanada Sendikaları Konfederasyonu (Confederation of Canadian Unions)
CD	Kordiplomatik (Corps Diplomatique)
CD	Ceza Dairesi
CDB	Karayip Kalkınma Bankası (Caribbean Development Bank)
CDO	Dijital Dönüşüm Direktörü, Baş Koordinasyon Yöneticisi (Chief Digital Officer)

CDP	Karbon Saydamlık Projesi (Carbon Disclosure Project)
CDS	Kredi İflas Takası (Credit Default Swap)
CDT	Demokratik Kongo-İşçilerin Demokratik Konfederasyonu (Democratic Confederation of Labour)
CE	Avrupa Konseyi (Council of Europe)
CE	Maliyet Unsuru (Cost Element)
CEAP	Asya Pasifik İktisadi İş Birliği (Asia Pacific Economic Cooperation)
CEBS	Avrupa Bankacılık Denetleyicileri Kurulu (Committee of European Bank Supervisors)
CECA	Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (European Coal and Steel Community)
CEDAW	Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (Convention to Eliminate All Forms of Discrimination Against Women)
CEDH	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (European Court of Human Rights)
CEE	Avrupa Ekonomik Topluluğu
CEEMEA	Doğu Avrupa, Ortadoğu ve Afrika (Central Eastern of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors)
CEEMET	Avrupa Metal, Mühendislik ve Teknolojiye Dayalı Sanayi İşverenleri Konseyi (Council of European Employers of the Metal, Engineering and Technology- based Industries)

CEI	Bağımsız Devletler Topluluğu (Commonwealth of Independent States)
CEIOPS	Avrupa Sigorta ve Mesleki Emeklilik Sigortası Denetleyiciler Kurulu (Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors)
CEM	Maliyet Tahmin Metodu (Cost Estimating Method)
CEN	Avrupa Standartlar Komitesi (European Committee for Standardization)
CENTCOM	Amerikan Merkez Komutanlığı (United States Central Command)
CENTO	Merkezi Antlaşma Örgütü (Central Treaty Organization)
CEO	En Üst Düzey Yönetici (Chief Executive Officer)
CER	Maliyet Tahmin İlişkisi (Cost Estimating Relationship)
CERN	Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi (European Organization for Nuclear Research)
CERP	Avrupa Halkla İlişkiler Merkezi (European Confederation of Public Relations)
CES	Avrupa Sendikalar Konfederasyonu (Trade Unions European Confederation)
CES	Tüketici Elektronik Şovu (Consumer Electronics Show)
CESR	Avrupa Menkul Kıymetler Otoriteleri Komitesi
CETAD	Cinsel Tedavi ve Araştırma Derneği
CFCA	Topluluk Balıkçılık Kontrol Ajansı (Community Fisheries Control Agency)

CFDT	Fransız Demokratik İş Konfederasyonu (French Democratic Confederation of Labour)
CFL	Kanada İş Federasyonu (Canadian Federation of Labour)
CFTC	Fransız Hıristiyan İşçiler Konfederasyonu (French Confederation of Christian Workers)
CFTUI	Hindistan Bağımsız Sendikalar Konfederasyonu (Confederation of Free Trade Unions of India)
CGATA	Cezayir Özerk İşçi Sendikaları Konfederasyonu (General Autonomous Confederation for Algerian Workers)
CGB	Almanya Hıristiyan İşçiler Sendikası (Christian Trade Union Federation of Germany)
CGIL	İtalyan Genel İş Konfederasyonu (Italian General Confederation of Labour)
CGL	Genel İş Konfederasyonu (General Confederation of Workers)
CGLSB	Belçika Özgür Sendikalar Federasyonu (General Federation of Belgian Workers)
CGP	Cumhuriyetçi Güven Partisi
CGPF	Fransız İşveren Konfederasyonu (General Confederation of French Employers)
CGS	Uluslararası Fizik Birimleri Sistemi
CGSILA	Angola Bağımsız İşçi Sendikaları Merkezi (General Centre of Independent and Free Unions of Angola)

CGSLB	Belçika Liberal İşçi Sendikalar Genel Merkezi (General Confederation of Liberal Trade Unions of Belgium)
CGT	Fransa Genel İş Federasyonu
CGT	Arjantin Cumhuriyeti İşçi Sendikaları Genel Konfederasyonu (General Confederation of Labor of the Argentine Republic)
CGT	Kolombiya Genel İşçi Konfederasyonu (Colombian General Workers' Confederation)
CGTB	Benin Sendikalar Genel Konfederasyonu (General Workers' Confederation of Benin)
CGTP-IN	Portekiz İşçileri Genel Konfederasyonu (General Confederation of Portuguese Workers-National Inter-Union)
CGTU	Birlikçi Genel İş Konfederasyonu (United General Confederation of Labor)
CHF	Cumhuriyet Halk Fırkası
CHP	Cumhuriyet Halk Partisi
CIA	ABD Merkezi Haber Alma Teşkilatı (Central Intelligence Agency)
CIAA	Avrupa Gıda ve İçecek Sanayileri Federasyonu (Communications Confederation of Food and Drink Industries of the Eu)
CIF	Maliyet-Sigorta-Navlun (Cost, Insurance, Freight)
CIJ	Uluslararası Adalet Divanı (International Court of Justice)
CIL	İtalya Ulusal İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Italian Confederation of Workers)

CIMMYT	Uluslararası Mısır ve Buğday Geliştirme Merkezi (International Maize and Wheat Improvement Center)
CIO	Sanayi Örgütleri Kongresi (Congress of Industrial Organizations)
CIOS	Uluslararası Bilimsel Organizasyon Konseyi (International Council of Scientific Management)
CIP	Taşıma ve Sigorta Bedeli Ödenmiş Olarak Teslim (Corrige and Insurance Paid)
CIP	Ticaretle Uğraşan Önemli Kişiler (Commercially Important Person)
CIPAM	Polonya Bilimler Akademisi, Endüstriyel Yönetim Merkezi (Centre for Industrial Management, Polish Academy of Sciences)
CIS	Bağımsız Devletler Topluluğu (Commonwealth of Independent States)
CISL	İtalya İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Italian Confederation of Workers Unions)
CISNAL	İtalya Ulusal İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Italian Confederation of National Workers)
CITA	Ticari Sanayi Tipi Etkinliği (Commercial Industrial Type Activity)
CITU	Hindistan Sendikaları Merkezi (Center of Indian Trade Unions)
CITUB	Bulgaristan Bağımsız İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Confederation of Independent Trade Unions of Bulgaria)

CIWA	Cook Adaları Çalışanları Birliği (Cook Islands Workers Association)
CİB	Cari İşlemler Bilançosu
CİGM	Ceza İşleri Genel Müdürlüğü
CJCE	Avrupa Toplulukları Adalet Divanı (European Court of Justice)
CKMP	Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi
CLC	Kanada İş Kongresi (Canadian Labour Congress)
CLC- Cambodia	Kamboçya İşçi Konfederasyonu (Cambodian Labor Confederation)
CLRB	Maliye Sınırı Gözden Geçirme Kurulu (Cost Limit Review Board)
CLTT	Bağımsız Çad İşçileri Konfederasyonu (Free Confederation of Chadian Workers)
cm	Santimetre
CMEA	Karşılıklı Ekonomik Yardım Konseyi (Council for Mutual Economic Aid)
Cmh. Bşk.	Cumhurbaşkanı
CMK	Ceza Muhakemesi Kanunu
CMUK	Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu
CNCF	Faşist Korporasyonlar Ulusal Konfederasyonu
CNN	Kablolu Haber Ağı (Cable News Network)
CNN	Hollanda Katolik Sendikalar Federasyonu (National Federation of Christian Trade Unions)
CNPF	Fransız İşverenler Milli Konseyi (National Council of French Employers)
CNPL	Serbest Meslek Çalışanları Ulusal Konfederasyonu (National Confederation of the Liberal Professions)

CNRS	Ulusal Bilimsel Araştırma Merkezi (National Center for Scientific Research)
CNT	Ulusal İş Konfederasyonu-İspanya (National Workers' Central)
CNT-AIT	Ulusal İş Konfederasyonu Uluslararası İş İttifakı-İspanya (National Confederation of Workers - International Workers Association)
CNTB	Burkina Emekçileri Ulusal Konfederasyonu (National Confederation of Burkinabe Workers)
CNTC	Orta Afrika İşçi Sendikaları Konfederasyonu (National Confederation of Central African Workers)
CNV	Hıristiyan Ulusal Sendikalar Federasyonu-Hollanda (National Federation of Christian Trade Unions in the Netherlands)
COE	Avrupa Konseyi (Council of Europe)
COGS	Satılan Malların Maliyeti (Cost of Goods Sold)
Coğ.	Coğrafya
COLA	Yaşam Maliyeti Ayarı (Cost of Living Adjustment)
COMCEC	İslam Konferansı Örgütü Ekonomik ve Ticari İş Birliği Daimi Komitesi (Standing Committee for Economic and Commercial Cooperation of the Organization of the Islamic Conference)
COMECON	Doğu Bloku Ülkeleri Karşılıklı Ekonomik Yardım Konseyi (Council for Mutual Economic Aid)



COMESA	Güney ve Doğu Afrika Ortak Pazarı (Common Market For Eastern and Southern Africa)
Co-op	Kooperatif (Co-operative)
COPSOQ	Kopenhag Psikososyal Anketi (Copenhagen Psychosocial Questionnaire)
cos	Kosinüs
COSME	İşletmelerin ve KOBİ'lerin Rekabet Edebilirliği Programı
COSİ	Benin Bağımsız Sendikalar Konfederasyonu (Confederation of Independent Trade Unions of Benin)
COSPAC	Maliyet/Planlama ve Kontrol (Cost/Schedule Planning and Control)
COSYBY	Burundi Sendikalar Konfederasyonu (Confederation of Burundian Labor Unions)
COSYLAC	Kongo Özerk Sendikaları Konfederasyonu (Confederation of Free and Autonomous Trade Unions of Congo)
CPA	Eylem Başına Düşen Maliyet (Cost Per Action)
CPA	Ürünlerin Faaliyete Göre Sınıflandırılması (Classification of Products by Activity)
CPAF	Maliyet Artı Ödül Sözleşmeleri (Cost Plus Award Fee)
CPF	Uçuş Başına Düşen Maliyet (Cost Per Flight)

CPSS	Ödeme ve Takas Sistemleri Komitesi (Committee on Payment and Settlements)
CPU	Bilgisayarda Ana İşlem Birimi (Central Processing Unit )
CR	Yoğunlaşma Oranı (Concentration Ratio)
CRR	Cemal Reşit Rey Konser Salonu
CRZZ	Sendikalar Merkezi Komitesi-Polonya (Central Council of Trade Unions)
CS	Cumhuriyet Savcısı
CSA	Benin Özerk Sendikalar Konfederasyonu (Confederation of Autonomous Trade Unions of Benin)
CSAC	Kamerun Özerk Sendikalar Konfederasyonu (Confederation of Autonomous Trade Unions of Cameroon)
CSB-Burkina-Faso	Burkinalı Sendikalar Konfederasyonu (Trade Union Confederation of Burkina )
CSB-Burundi	Burundi Sendikalar Konfederasyonu (Confederation of Free Unions of Burundi)
CSC	Belçika Hristiyan Sendikalar Konfederasyonu (Confederation of Christian Trade Unions of Belgium)
CSC	Kongo Sendikalar Konfederasyonu (Trade Union Confederation of the Congo)
CSC-ACV	Belçika Hristiyan Sendikalar Konfederasyonu (Confederation of Christian Trade Unions of Belgium )
CSD	Kanada Demokratik Sendikalar Merkezi (Centre of Democratic Trade Unions (Canada)

CSI	Bağımsız Sendikalar Konfederasyonu-İspanya (International Trade Union Confederation)
CSIL	İtalyan İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Italian Confederation of Workers' Trade Unions)
CSL	Bağımsız Sendikalar Konfederasyonu (Confederation of Free Trade Unions)
CSN	Ulusal Sendikalar Konfederasyonu- Kanada (Canadian National Trade Union Confederation)
CSO	Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası
CSTC	Kamerun İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Cameroon Workers' Trade Union Confederation)
CSTC	Orta Afrika İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Trade Union Confederation of Central African Workers)
CSTC	Kongo İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Trade Union Confederation of Congo Workers)
CTA	Arjantin İşçi Sendikaları Merkezi (Argentine Workers' Central Union)
CTC	Ulusötesi Şirketler Merkezi (Center on Transnational Corporations)
CTC-Colombian	Kolombiya İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Confederation of Workers of Colombia)
CTE	Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü
CTTC	Komor İşçileri Konfederasyonu (Confederation of Workers of Comores)
CTUC	İngiliz Milletler Topluluğu Sendikalar Konseyi (Commonwealth Trade Union Council)
Cum. Bşk.	Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanlığı





# Ç

Ç.n	Çevirmenin Notu
ÇABED	Çankaya Belediyesi Dans ve Gösteri Merkezi
ÇAĞ ÜNİ	Çağ Üniversitesi
ÇANSAS	MKEK Çankırı Silah Sanayi ve Ticaret A.Ş.
ÇASGEM	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi
ÇATOM	Çok Amaçlı Toplum Merkezi
ÇAYKUR	Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü
ÇB	Çevre Bakanlığı
ÇBYE	Çok Boyutlu Yoksulluk Endeksi
ÇÇB	Çalışan Çocuklar Bölümü
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü
ÇEEİK	Çalışma Ekonomisi Endüstri İlişkileri Kongresi
ÇEİS	Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası
ÇEK	Çocuk Esirgeme Kurumu
ÇEKO	Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri
ÇELBOR	MKEK Çelik Çekme Boru Sanayi ve Ticaret A.Ş.
ÇELİK-İŞ	Demir, Çelik, Metal ve Metal Mamulleri İşçileri Sendikası
ÇELİKSAN	MKEK Çelik ve Ağır Silah Sanayi ve Ticaret A.Ş.
ÇEM	Çıraklık Eğitim Merkezi
ÇEMATEM	Çocuk Ergen Madde Bağımlılığı Tedavi Eğitim ve Destek Merkezi

ÇES	Çağdaş Eğitimciler Sendikası
ÇESAN	Türkiye Çelik Yapı İşçileri Sendikası
ÇESAV	Çevre Eğitim Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Vakfı
ÇESEN	Çelik Yapı İşçileri Sendikası
ÇSGD	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Derneği
ÇETKODER	Çevre ve Tüketici Haklarını Koruma Derneği
ÇEV	Çevresel Etki Değerlendirmesi
çev.	Çeviren
ÇEVKO	Çevre Koruma ve Ambalaj Atıklarını Değerlendirme Vakfı
ÇGD	Çağdaş Gazeteciler Derneği
ÇGM	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü
ÇGYD	Çocuk ve Gençlik Yayınları Derneği
ÇHD	Çağdaş Hukukçular Derneği
ÇHS	Çocuk Haklarına Dair Sözleşme
Çİ	Çocuk İşçiler
ÇİA	Çocuk İşgücü Anketi
ÇİKORED	Çocuğu İstismardan Koruma Rehabilitasyon Derneği
ÇİMSE-İŞ	Türkiye Çimento, Seramik, Toprak ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası
ÇİTOSAN	Türkiye Çimento ve Toprak Sanayii T.A.Ş.
ÇKA	Çukurova Kalkınma Ajansı
ÇKK	Çocuk Koruma Kanunu
ÇKP	Çin Komünist Partisi
ÇNAEM	Çekmece Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi
ÇNÜ	Çankırı Karatekin Üniversitesi
ÇOGEM	Çocuk ve Gençlik Merkezi







# D

D	Doğu
DA	Danimarka İşverenler Konfederasyonu (Confederation of Danish Employers)
DABLDÜKM	Doğal Afet Bölgesi Lojistik Destek Üstü Koordinasyon Merkezi
DaBT-IPA-Hib	Difteri, Aselüer Boğmaca, Tetanos - İnaktif Polio - Haemophilis İnfluenza Tip B Aşısı
DADT	Düzenli Atık Depolama Tesisi
DAG	Alman Ticaret Sendikası (German Salaried Employees' Union)
DAGM	Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü
DAKA	Doğu Anadolu Kalkınma Ağansı
DAKB	Doğu Afrika Kalkınma Bankası
dal	Dekalitre
dam	Dekametre
DAP	Doğu Anadolu Projesi
DASK	Doğal Afet Sigortaları Kurumu
DAT	Doğu Afrika Topluluğu
DAYANIŞMA SENDİKASI	Tekstil, Trikotaj, Dokuma, Öorme, İplik, Boyama, Konfeksiyon İşçileri Sendikası
DB	Dışişleri Bakanlığı
DB	Dünya Bankası
db.	Dil Bilimi
DBB	Alman Sivil Çalışanlar Federasyonu (German Federation of Civil Servants)
DBFİT	Dünya Bankalar Arası Finansal İletişim Topluluğu
dbl.	Dil Bilgisi

DBS	Devlet Borçlanma Senedi
DCL	Medeni Hukuk Doktoru (Doctor of Civil Law)
DCP	Kalkınma Maliyet Planı (Development Cost Plan)
DÇM	Dövize Çevrilebilir Mevduat
DD	İlahiyat Doktoru (Doctor of Divinity)
DDB	Dernekler Dairesi Başkanlığı
DDK	Devlet Denetleme Kurulu
DDM	Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü
DDS	Diş Hekimliği Doktoru (Doctor of Dental Surgery)
DDT	Böcek Öldürücü (Dichloro-diphenol-trichloro-ethane)
DDY	Devlet Deniz Yolları
DEKAB	Demokratik Emekçi Kadınlar Birliği
DEMİRYOL-İŞ	Demiryolu İşçileri Sendikası
DEMOKRAT HABER-SEN	Türkiye Demokrat Haberleşme Çalışanları Sendikası
DEMOKRATİK OFİS-SEN	Türkiye Demokratik Ofis Çalışanları Sendikası
DEMOKRATİK SAĞLIK-SEN	Demokratik Sağlık Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikası
DEM-TOÇ-SEN	Demokratik Tarım, Orman ve Çevre Çalışanları Sendikası
DERİTEKS	Deri, Dokuma ve Tekstilden Yapılan Her Türlü Giyim Eşyası İşleme Yerleri İşçileri Sendikası
DES	Demokratik Eğitimciler Sendikası
DESİYAB	Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası
DEÜ	Dokuz Eylül Üniversitesi

DEV İLETİŞİM-İŞ	Devrimci İletişim ve Çağrı Merkezi Çalışanları Sendikası
DEV TEKSTİL	Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası
DEV SAĞLIK-İŞ	Devrimci Sağlık İşçileri Sendikası
DEV. MADEN SEN	Türkiye Devrimci Maden Arama ve İşletme İşçileri Sendikası
DEV-GENÇ	Türkiye Devrimci Gençlik Dernekleri Federasyonu
DEV-GÜÇ	Türkiye Devrimciler Güç Birliği
DEV-PARTİ	Devrimci Halk Partisi
DEV. TURİZM-İŞ	Devrimci Turizm İşçileri Sendikası
DEV YAPI-İŞ	Devrimci Yapı, İnşaat ve Yol İşçileri Sendikası
DEVİRİMCİ YAPI-İŞ	Devrimci Yapı İşçileri Sendikası
DFİF	Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu
DFMHÖ	Dünya Fikri Mülkiyet Hakları Örgütü
dg	Desigram
DGB	Alman Sendika Federasyonu (German Trade Union Federation)
DGD	Doğrudan Gelir Desteği
DGD-SEN	Depo Antrepo, Gemi Yapımı, Deniz Taşımacılığı Sendikası
DGK	Dünya Gıda Konseyi
DGM	Devlet Güvenlik Mahkemesi
DGÖ	Dünya Gümrük Örgütü
DGP	Demokratik Gelişim Partisi
DGS	Dikey Geçiş Sınavı
DGSA	Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
DGT	Doğrudan Gözetimli Tedavi
DHA	Doğan Haber Ajansı
DHMİ	Devlet Hava Meydanları İşletmesi

DIPR	Endüstriyel Tesis Rezervi Departmanı (Department Industrial Plant Reserve)
DİB	Diyanet İşleri Başkanlığı
DİBS	Devlet İç Borçlanma Senetleri
DİE	Devlet İstatistik Enstitüsü
DİK	Deniz İş Kanunu
DİKA	Dicle Kalkınma Ajansı
dil b.	Dil Bilimi
DİN BİR-SEN	Özerk Diyanet Vakıf Çalışanları Birliği Sendikası
DİP	Devrimci İşçi Partisi
Dipl.	Diploma(lı)
DİSK	Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu
DİSK ENERJİ-SEN	Elektirik, Gaz, Su ve Baraj Çalışanları Sendikası
DİTAŞ	Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş.
DİVA-SEN	Türkiye Diyanet ve Vakıf Hizmetleri Kolu Diyanet ve Vakıf Çalışanları Sendikası
DİVES	Diyanet ve Vakıf Emekçileri Sendikası
DİYANET-SEN	Türkiye Diyanet ve Vakıf Görevlileri Sendikası
DİYİH	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Dış İlişkiler ve Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü
DJ	Disk Jokey
dk.	Dakika
DKF	Danimarka Kooperatifler Birliği (Co-operative Union of Denmark)
DKGAY	Doğu Kentsel Gelişme Alt Yöresi
DKK	Deniz Kuvvetleri Komutanlığı

DKMP	Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü
dl	Desilitre
DLH	Demiryollar Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü
DLT	Deniz, Liman ve Tersane Çalışanları Sendikası
DM	Alman Markı (Deutsche Mark)
dm	Desimetre
DMAB	Doğu Marmara Alt Bölgesi
DMC	Direkt Bakım Maliyeti (Direct Maintenance Cost)
DMİGM	Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü
DMK	Devlet Memurları Kanunu
DMO	Devlet Malzeme Ofisi
dn	Dipnot
DNA	Deoksirübo Nükleik Asit
DNT	Danıştay
DOB	Devlet Opera ve Balesi
DOBGM	Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü
DOC	Direkt İşletme Maliyeti (Direct Operating Cost)
Doç.	Doçent
doğ.	Doğum Tarihi
DOĞAKA	Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı
DOKA	Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı
DOKU ÖR-İŞ	Dokuma ve Örme İşçileri Sendikası
DOKUMA-İŞ	Dokuma, Örme, Boyama, Trikotaj ve Giyim İşçileri Sendikası
Dol	Dolar (Dollar)

DOÜ	Doğuş Üniversitesi
DÖGM	Din Öğretimi Genel Müdürlüğü
DÖSiM	Kültür ve Turizm Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü
DP	Demokrat Parti
dp.	Dipnot
DPB	Devlet Planlama Başkanlığı
DPT	Devlet Planlama Teşkilatı
DPÜ	Dumlupınar Üniversitesi
Dr.	Doktor
DRH	Dünya Rakı Haftası
drl.	Derleyen
DSc	Bilim Doktoru (Doctor of Science)
DSİ	Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
DSİP	Devrimci Sosyalist İşçi Partisi
DSO	Devlet Sanayi Ofisi
DSÖ	Dünya Sağlık Örgütü
DSP	Demokratik Sol Parti
DT	Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü
Dt.	Diş Hekimi (Dentist)
DTCF	Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
DTH	Döviz Tevdiat Hesabı
DTI	Ticaret ve Sanayi Departmanı (Department of Trade and Industry)
DTM	Diş Ticaret Müsteşarlığı
DTÖ	Dünya Ticaret Örgütü
DUNYAK	Dünya Yaşlanma Konseyi
DÜ	Dicle Üniversitesi







# E

E	Eczane
E	Esas
E	Doğu (East, Est)
e.	Edat
EA	Eşit Ağırlık
EA	Euro Alanı
EAB	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Ereğli Havzası Amele Birliği Biriktirme ve Yardımlaşma Sandığı Başkanlığı
EAC	Avrupa İş Birliği Örgütü (European Association for Cooperation)
EAC	Doğu Afrika Topluluğu (East African Community)
EADB	Doğu Afrika Kalkınma Bankası (East African Development Bank)
EAEC	Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu (European Atomic Energy Community)
EAGGF	Avrupa Tarımsal Yönlendirme ve Garanti Fonu (European Agricultural Guidance and Guarantee Fund)
EARIE	Avrupa Endüstriyel Ekonomiler Araştırma Derneği (European Association for Research in Industrial Economics)
EAT	Eski Anadolu Türkçesi
EB	Endüstri Bölgeleri
EBA	Avrupa Bankacılık Otoritesi (European Banking Authority)

EBF	Eğitim Bilimleri Fakóltesi
EBK	Et ve Balık Kurumu Genel M¼d¼rl¼đ¼
EBRD	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (European Bank for Reconstruction and Development)
EBSO	Ege Bölgesi Sanayi Odası
EBU	Avrupa Yayın Birliği (European Broadcasting Union)
EBWE	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (European Bank for Reconstruction and Development)
EC	Avrupa Topluluğu (European Community)
ECB	Avrupa Merkez Bankası (European Central Bank)
ECE	Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (United Nations Economic Commission for Europe)
ECHR	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (European Court of Human Rights)
ECI	Avrupa Vatandaş Girişimi (European Citizens Initiatives)
ECI	İstihdam Maliyeti Endeksi (Employment Cost Index)
ECJ	Avrupa Toplulukları Adalet Divanı (European Court of Justice)
ECLAC	Latin Amerika ve Karayipler Ekonomik Komisyonu (Economic Commission for Latin America and Caribbean)
ECO	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (Economic Cooperation Organisation)

ECOWAS	Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu (Economic Community of West African States)
ECRI	İrkçilik ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu (European Commission Against Racism and Intolerance)
ECSC	Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (European Coal and Steel Community)
ECT	Avrupa Şehirleri Turizm (European Cities Tourism)
ECVET	Europass ve Mesleki Eğitim ve Öğretimde Avrupa Kredi Sistemi (European Credit System for Vocational Education and Training)
Ecz.	Eczane
EÇG	Erken Çocukluk Gelişimi
EÇP	Esnaf ve Çiftçi Partisi
EÇSEN	Eğitim Çalışanları Sendikası
ed.	Edebiyat
ed.	Editör
Ed. F.	Edebiyat Fakültesi
EDB	Ekonomik Kalkınma Kurulu (Economic Development Board)
EDCAS	Ekipman Tasarımcıları Maliyet Analiz Sistemi (Equipment Designer's Cost Analysis System)
EDS	Elektronik Denetim Sistemi
EEC	Avrupa Ekonomik Topluluğu (European Economic Community)

EEG	Beyin Akım Grafiği (Elektroensefalogram)
Ef.	Efendi, Efrat
EFSS	Avrupa Finansal İstikrar Fonu (European Financial Stability Facility)
EFT	Elektronik Fon Transferi (Electronic Fund Transfer)
EFTA	Avrupa Serbest Ticaret Bölgesi/Birliği (European Free Trade Area/Association)
EGEBAM	Ege Üniversitesi Çocuk ve Ergen Alkol ve Madde Bağımlılığı Araştırma ve Uygulama Merkezi
EGEV	Ege Ekonomiyi Geliştirme Vakfı
EGM	Emniyet Genel Müdürlüğü
EGMR	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (European Court of Human Rights)
EGO	Ankara Belediyesi Elektrik, Gaz, Otobüs İşletmeleri
EĞİT-DER	Eğitimciler Derneği
EĞİTEK	Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
EĞİTİM BİR-SEN	Eğitimciler Birliği Sendikası
EĞİTİM HAK-SEN	Eğitim, Öğretim ve Bilim Çalışanları Hak Sendikası
EĞİTİM SÖZ-SEN	Eğitim ve Bilim Çalışanlarının Sözü Sendikası
EĞİTİM-İş	Eğitim ve Bilim İşgörenleri Sendikası
EĞİTİM-SEN	Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası
EHGM	Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
EHP	Emekçi Hareket Partisi
EIB	Avrupa Yatırım Bankası (European Investment Bank)
EIOPS	Avrupa Kamu Güvenliği Enstitüsü (European Institute for Public Safety)

EIRMA	Avrupa Endüstriyel Araştırma İdaresi Birliği (European Industrial Research Management Association)
EİBKT	Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Teşkilatı
EİBÖ	Ekonomik İş Birliği Örgütü
EİEİ	Elektrik İşleri Etüt İdaresi
EİEİ	Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü
EKAP	Elektronik Kamu Alımları Platformu
EKG	Kalp Akım Grafiği (Elektrokardiyogram)
ekon.	Ekonomi
ELA	İspanya Bask Bölgesi İşçi Birliği (Basque Workers' Solidarity)
ELİ	TKİ Ege Linyitleri İşletmesi Müessesesi
ELROKSAN	MKEK Elmadağ Roket Sanayi ve Ticaret A.Ş.
ELSA	MKEK Elsa Elektrik Sayaçları Sanayi ve Ticaret A.Ş.
EMA	Avrupa Para Anlaşması (European Monetary Agreement)
EMBI	Gelişmekte Olan Piyasalar Tahvil Endeksi (Emerging Markets Band Index)
EMD	Ekonomi Muhabirleri Derneği
EMEK TARIM-İŞ	Türkiye Orman, Topraksu ve Tarım Sanayi İşçileri Sendikası
EMEP	Emek Partisi
EMG	Kas Akım Grafiği (Electromyographie)
EMI	Avrupa Para Enstitüsü (European Monetary Institute)

EMİS	Elektromekanik Metal İşverenleri Sendikası
EMK	Elektromotor Kuvvet
EMKT	Elektronik Menkul Kıymet Transfer
EMLAK BANKASI	Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi
EMLAK KONUT	Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.
EMO	Elektrik Mühendisleri Odası
EMS	Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü
EMU	Avrupa İktisadi ve Parasal Birliği (European Monetary Union)
ENERJİ İŞ	Enerji İşçileri Sendikası
ENERJİ BİR SEN	Enerji Sanayi ve Madencilik Hizmetleri Çalışanları Birliği Sendikası
ENERJİ HAK - SEN	Enerji, Sanayi ve Madencilik Çalışanları Hak Sendikası
ENERJİ - SEN	Enerji Sanayii İşçileri Sendikası
ENMG	Sinir Kas Akım Yazımı (Electroneuromyographie)
Ens.	Enstitü, Enstitüsü
ENSAN - İŞ	Enerji Sanayii İşçileri Sendikası
EO	Müteşebbis Girişimciler Örgütü (Entrepreneur's Organization)
EPA	Avrupa Parlamenterler Örgütü (European Parliamentary Association)
EPDK	Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu
EPO	Avrupa Patent Ofisi (European Patent Office)
EPU	Avrupa Ödemeler Birliği (European Payments Union)
EQ	Duygusal Katsayı (Emotional Quotient)

ER	Enflasyon Raporu
ERASMUS	Üniversite Öğrencilerinin Hareketliliği İçin Avrupa Bölgesi Eylem Tasarısı (European Region Action Scheme for The Mobility of University Students)
ERDEMİR	Ereğli Demir Çelik Fabrikaları
ERDF	Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu (European Regional Development Fund)
ERG	Eğitim Reformu Girişimi
Erm.	Ermenice
ERÜ	Erciyes Üniversitesi
ESA	Avrupa Uzay Ajansı (European Space Agency)
ESAM	Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi
ESAS	Avrupa Denetleyici Otoriteleri (European Supervisory Authorities)
ESBAŞ	Ege Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi A.Ş.
ESBİKE	Eskişehir Bisiklet Topluluğu
ESBİS	Esnaf ve Sanatkarlar Bilgi Sistemi
ESC	Avrupa Birliği Sosyal ve Ekonomik Komitesi (Economic and Social Committee of European Union)
ESDER	Esnaf ve Sanatkarlar Derneği
ESF	Avrupa Sosyal Fonu (European Social Fund)
ESFS	Avrupa Finansal Denetleyicileri Sistemi (European System of Financial Supervisors)
ESGM	Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü



ESHOT	İzmir Belediyesi Elektrik, Su, Hava Gazı, Otobüs, Tramvay İşletmeleri
ESK	Ekonomik Sosyal Konsey
ESKHK	Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Komitesi
ESKHS	Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme
ESM	Enerji, Sanayi, Maden Kamu Emekçileri Sendikası
ESMA	Avrupa Sermaye Piyasası Otoritesi (European Securities and Markets Authority)
ESOGÜ	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
ESRB	Avrupa Sistemik Risk Kurulu (European Systemic Risk Board)
ESTIEM	Avrupa Endüstriyel Mühendislik ve İşletme Öğrencileri (European Students of Industrial Engineering and Management)
ET	Eski Türkçe
eta	Tahmini Varış Zamanı (Estimated Time of Arrival)
ETAĞ	MKEK Etimesgut Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.
ETC	Tahmini İş Bitirme Maliyeti (Estimated Cost to Complete)
ETC	Avrupa Seyahat Komisyonu (European Travel Commission)
ETKB	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
ETO	Ekolojik Tarım Organizasyonu Derneği
ETOGM	Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü
ETP	Engelsiz Türkiye Partisi

ETS	Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü (European Telecommunication Standards Institute)
ETSiÇ	Türkiye Ekonomik ve Ticari İşbirliği Çerçevesi
ETU	Elektrikçiler Sendikası (Electrical Trade Union)
ETUC	Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu (European Trade Union Confederation)
ETUF	Mısır İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Egyptian Trade Union Federation)
ETUI	Avrupa Sendika Enstitüsü (European Trade Union Institute)
EU	Avrupa Birliği (European Union)
EuGH	Avrupa Toplulukları Adalet Divanı (European Court of Justice)
EUR	Avrupa Birliği Ülkeleri Para Kodu
EURADA	Avrupa Bölgesel Kalkınma Ajansları Birliği (European Association of Development Agencies)
EURATOM	Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu (European Atomic Energy Community)
Eurociett	Özel İstihdam Büroları Avrupa Konfederasyonu (European Confederation of Private Employment Agencies)
EUROCOP	Avrupa Polis Konfederasyonu (European Confederation of Police)
EUROFER	Avrupa Demir Çelik Konfederasyonu (European Confederation of the Iron And Steel)







# F

F	Fahrenhayt (Fahrenheit)
F	Fiyat, Fiyatı
f.	Fiil
FA	Futbol Federasyonu (Football Association)
FAB	Federal Araştırma Bürosu
FAC	Yardım ve İş Birliği Fonu
Fak.	Fakülte
Fak-Fuk Fon	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu
FAO	BM Gıda ve Tarım Örgütü (United Nations Food and Agricultural Organization)
Far.	Farsça
FATF	Kara Paranın Aklanmasının Önlenmesine İlişkin Mali Çalışma Grubu (Financial Action Task Force)
FB	Fenerbahçe Spor Kulübü
FBA	Fransız Basın Ajansı
FBI	ABD Federal Araştırma Bürosu (Federal Bureau of Investigation)
FCA	Taşımacıya Teslim (Free Carrier)
FCCP	Firma Sözleşme Bedeli Önerisi (Firm Contract Cost Proposal)
FCTU	Kore Sendikaları Federasyonu (Korean Confederation of Trade Unions)

F.Ç.K.	Konaklama ve Eğlence İşyerleri (Fast Food) Çalışanları ve Kuryeleri Sendikası
FDF	Faiz Dışı Fazla
FEB	Belçika İşverenler Federasyonu (Federation of Enterprises in Belgium)
FED	ABD Merkez Bankası (Federal Reserve Banks)
FEDEBON	Bonaire İşçi Federasyonu (Bonaire Federation of Labour)
fel.	Felsefe
fem.	Bayan (Female)
FFP	Sabit Fiyat (Firm Fixed Price)
FGTB	Belçika Genel İş Federasyonu (General Federation of Belgium Labour)
FGTB	Belçika İşçi Sendikaları Genel Federasyonu (General Labour Federation of Belgium)
FHZ	Fili Hizmet Süresi Zammı
FIBA	Uluslararası Basketbol Federasyonu (International Basketball Federation)
FIDE	Uluslararası Satranç Federasyonu (World Chess Federation)
FIDES	İktisadi ve Sosyal Kalkınma Yatırım Fonları
FIE	İrlanda İşverenler Federasyonu (Federation of Irish Employers)
FIFA	Uluslararası Futbol Federasyonu (International Association Football Federation)
FIJ	Uluslararası Gazetecilik Federasyonu (International Federation of Journalist)

FIL	İtalya İşçi Federasyonu (Italian Labour Federation)
fil.	Filoloji, Filolojisi
FILA	Uluslararası Amatör Güreş Federasyonu (International Amateur Wrestling Federation)
FIR	Uçuş Hattı Düzenlemesi (Flight Information Region)
FISU	Uluslararası Üniversite Sporları Federasyonu (International University Sports Federation)
FİSKOBİRLİK	Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliği
fiz.	Fizik
fizy.	Fizyoloji
FKA	Fırat Kalkınma Ajansı
FKB	Fizik, Kimya, Biyoloji
FKÖ	Filistin Kurtuluş Örgütü
FKTU	Kore İşçi Sendikaları Federasyonu (Federation of Korean Trade Unions)
FM	Frekans Modülasyonu (Frequency Modulation)
FMO	Hollanda Kalkınma Bankası (Netherlands Development Finance Company)
FMVIÜ	Fevziye Mektepleri Vakfı Işık Üniversitesi
FNV	Hollanda İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Federation of Dutch Labour Movement)
FNV	Hollanda Sendika Konfederasyonu (Netherlands Trade Union Confederation)
FOA	Dış Etkinlikler Yönetimi (Foreign Operations Administration)



fob	Malın belirlenen limanda gemi üzerindeki teslim fiyatı (free on board)
folk.	Folklor
FOTLU	Meslek ve İşçi Sendikaları Federasyonu (Federation of Organized Trade and Labor Unions)
foto.	Fotoğrafçı
fow	Vagonda Teslim Satış (Free On Wagon)
FPA	Finansal Piyasa Alt Yapıları
FPB	Beyaz Rusya İşçi Sendikaları Federasyonu (Federation of Trade Unions of Belarus)
FPC	Finansal Politika Kurulu (Financial Policy Committee)
FPC	Maktu Fiyat Yüklenicisi (Fixed-Price Contractor)
Fr.	Fransızca
FRA	Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı (European Union Agency for Fundamental Rights)
FRB	Amerika Merkez Bankası (Federal Reserve Bank)
Fri	Cuma (Friday)
FSA	Finansal Hizmetler Otoritesi
FSAP	Finansal Sektör Değerlendirme Programı
FSB	Finansal İstikrar Kurulu (Financial Stability Board)
FSB	Küçük Ölçekli İşletmeler Federasyonu (Federation of Small Businesses)

FS-Brazil	Brezilya Sendikal Güç (Union Power)
FSE	Finansal Sağlık Endeksi
FSEK	Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu
FSMA	Finansal Pazar ve Hizmetler Otoritesi (Financial Services and Markets Act)
FSMVÜ	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
FSOC	Finansal İstikrar Gözetim Kurulu (Financial Stability Oversight Council)
FSSF	Finansal Sistem İstikrar Fonu (Financial Systems Stability Fund)
ft	Yaklaşık 30,5 Santimetrelilik Ölçü (Foot, Feet)
FTA	Aruban Sendikalar Federasyonu (Aruban Workers' Federation )
FTAA	Amerika Serbest Ticaret Bölgesi (Free Trade Area of the Americas)
FTF	Danimarka Fikir İşçileri ve Memurlar Sendikaları Birliği (Confederation of Professionals in Denmark)
FULBRIGHT	Türkiye- ABD Kültürel Mübadele Komisyonu (Commission for Educational Exchange Between the United States and Turkey)
FUTBOL-SEN	Futbol Çalışanları Sendikası
FÜ	Fırat Üniversitesi
Fwd	İleri (Forward)
FZZ	Polonya Sendikalar Forumu (Trade Unions Forum)



# G

G	Güney
g	Gram
Gal.	Galon
GAMHK	Güney Avrupa Müttefık Hava Kuvvetleri
GAP	Güneydoğu Anadolu Projesi
GAPBKİ	GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
GATA	Gülhane Askeri Tıp Akademisi
GATT	Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması
GAUT	Güneydoğu Asya Uluslar Topluluğu
GAZÜ	Gaziantep Üniversitesi
GB	Bilgisayarda Bellek Birimi (Gigabyte)
GB	Güneybatı
GB	Gümrük Birliği
GBOK	Gümrük Birliği Ortak Komitesi
GBP	Büyük Britanya Poundu (Great Britain Pound)
GBT	Genel Bilgi Taraması
GBYP	Gönül Birliği Yeşiller Partisi
GCPW	Portekiz İşçileri Genel Konfederasyonu (General Confederation of Portuguese Workers)
G.Ç.K.	Gıda Çalışanları ve Kuryeleri İşçi Sendikası
GD	Güneydoğu
GDAOP	Güney ve Doğu Afrika Ortak Pazarı
GDH	Genel Doğurganlık Hızı

GDO	Genetiği Değiştirilen Organizmalar
GDS	Küresel Dağıtım Sistemi (Global Distribution System)
GDZÜ	Gediz Üniversitesi
GEG	Alman Tüketim Kooperatifleri Toptancı Örgütü
GEKA	Güney Ege Kalkınma Ajansı
GELİ	TKİ Güney Ege Linyitleri İşletmesi Müessesesi
Gen.	General
GENEL MADEN-İŞ	Türkiye Genel Maden İşçileri Sendikası
GENEL SAĞLIK-İŞ	Genel Sağlık ve Sosyal Hizmet Kolu Kamu Çalışanları Sendikası
GENEL-İŞ	Türkiye Genel Hizmetler İşçileri Sendikası
geom.	Geometri
GERKONSAN	Gerede Çelik Konstrüksiyon ve Teknolojik Teçhizat Fabrikaları Sanayi ve Ticaret A.Ş.
GES	Gelire Endeksli Senet
GES	Güneş Enerji Santrali
GESAM	Türkiye Güzel Sanat Eseri Sahipleri Meslek Birliği
GFBTU	Bahreyn Sendikaları Genel Federasyonu (General Federation of Bahrain Trade Unions)
GFL	İsrail Genel İş Federasyonu (General Federation of Labour in Israel)
GFSİ	Küresel Gıda Güvenliği Hareketi (Global Food Safety Initiative)
GFSR	Küresel Finansal İstikrar Raporu (Global Financial Stability Report)

GFTU	Genel Sendikalar Federasyonu (General Federation of Trade Unions)
GGASS	Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı
GGK	Genç Girişimciler Kurulları
GIDA-İŞ	Türkiye Gıda Sanayii İşçileri Sendikası
GIDEP	Hükümet ve Sanayi Veri Değişim Grubu (Government and Industry Data Exchange Group)
GİB	Gelir İdaresi Başkanlığı
GİGM	Başbakanlık Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü
GİGM	Göç İdaresi Genel Müdürlüğü
GİSPİR	Türkiye Gemi İnşa Sanayi Birliği
GİRESUN-ÜNİDER	Giresun Üniversitesi Öğretim Elemanları Derneği
GİSDEP	Girişim Sermayesi Destekleme Programı
GİTES	Girdi Tedarik Stratejisi
GİYİM-İŞ	T.Dokuma, Giyecek Konfeksiyon, İplik, Ütü, Boyama Sanayii İşçileri Sendikası
GİYİM-SEN	Giyim İşçileri Sendikası
GKGAY	Güney Kentsel Gelişme Alt Yöresi
GKRY	Güney Kıbrıs Rum Yönetimi
GLİ	TKİ Garp Linyitleri İşletmesi Müessesesi
GLP	Geç Likidite Penceresi
GM	Genel Müdür (General Manager)
GMKA	Güney Marmara Kalkınma Ajansı
GMP	İyi İmalat Uygulamaları (Good Manufacturing Practices)
Gmr.	Gümrük
GMT	Greenwich Ortalama Saati (Greenwich Mean Time)

gn.	Genel
Gnkur.	Genelkurmay
GNS	Genel Nüfus Sayım
GOÜ	Gazi Osmanpaşa Üniversitesi
GOÜ	Gelişmekte Olan Ülkeler
gov	Hükümet (government)
Gön.	Gönderen
GPK	Göç Politikası Kurulu
gr.	Gramer
grad	Mezun (graduate)
Gram.	Gramer Dilbilgisi
Grt	Groston
GS	Galatasaray Spor Kulübü
GSBH	Gayri Safi Bölgesel Hasıla
GSEA	Uluslararası Girişimci Öğrenci Yarışması (Global Student Entrepreneur Awards)
GSEE	Yunanistan İşçi Sendikaları Konfederasyonu (General Confederation of Greek Workers)
GSGM	Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü
GSGM	Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü
GSİM	Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
GSM	Mobil Cep Telefonu (Global System for Mobile Communications)
GSMH	Gayrisafi Milli Hasıla
GSS	Genel Sağlık Sigortası
GSSGM	Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü
GSÜ	Galatasaray Üniversitesi

GSYH	Gayrisafi Yurtiçi Hasıla
GSYİH	Gayri Safi Yurtiçi Hasıla
GTÖ	Gıda ve Tarım Örgütü
GTSEP	Girdi Tedarik Sistemi Eylem Planı
GUAM	Gürcistan, Ukrayna, Azerbaycan, Moldova Ülkelerine Verilen Ad
GUF	Küresel Sendika Federasyonu (Global Union Federations)
GUS	Bağımsız Devletler Topluluğu (Commonwealth of Independent States)
GUTİK	Gazi Üniversitesi Tiyatro Kulübü
GÜ	Gazi Üniversitesi
GÜ	Giresun Üniversitesi
GÜ	Gümüşhane Üniversitesi
GÜVEN-İŞ	Savunma ve Güvenlik İşçileri Sendikası
GÜVENLİK-İŞ	Güvenlik ve Savunma İşçileri Sendikası
GÜVENLİK-SEN	Özel Güvenlik İşçileri Sendikası
GVK	Gelir Vergisi Kanunu
GYD	Görüntülü Yoğun Disk
GYKA	Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması
GYO	Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı
GYTE	Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü
GZFT	Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar, Tehditler
GZK	Gazikent Üniversitesi

-----

-----

-----

-----

-----

-----

-----

-----





# H

H	Hastane, hastanesi
H	Hicri
HA	Harp Akademisi
HA	Haber Ajansı
ha	Hektar (Alan - 10000 m <sup>2</sup> )
HABER HAK-SEN	Basın, Yayın ve İletişim Çalışanları Hak Sendikası
HABER-İŞ	Türkiye Posta, Telgraf, Telefon ve Televizyon İşçileri Sendikası
HABER-SEN	Basın, Yayın, İletişim ve Posta Emekçileri Sendikası
HABITAT	Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Konferansı (Centre for Human Settlements)
HACCP	Kritik Kontrol Noktalarında Tehlike Analizi (Hazard Analysis and Critical Control Points)
HAK-İŞ	Türkiye Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu
HAK-PAR	Hak ve Özgürlükler Partisi
HAKPARTİ	Hak ve Hakikat Partisi
HAK-SEN	Kamu Çalışanları Hak Sendikaları Çalışanları Sendikaları
HALKBANK	Türkiye Halk Bankası A.Ş.
HAP	Hak ve Adalet Partisi
HAVA-İŞ	Türkiye Sivil Havacılık Sendikası
HAVAŞ	Hava Alanları ve Yer Hizmetleri Genel Müdürlüğü

hay. b.	Hayvan Bilimi
haz.	Hazırlayan
H-Bomb	Hidrojen Bombası (Hydrogen Bomb)
HBÖ	Hayat Boyu Öğrenme
HBR	Harvard İş Dünyası Dergisi (Harvard Business Review)
HD	Hukuk Dairesi
HDD	Ana Bellek Sürücüsü (Hard Disk Drive)
HDK	Halkların Demokratik Kongresi
HE	Yüksek Patlayıcı (High Explosive)
HEAŞ	Hamitabat Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.
hek.	Hekimlik, Hekim, Hekimi
HES	Hidro Elektrik Santral
HF	Hukuk Fakültesi
HF	Yüksek Frekans (High Frequency)
HGK	Harita Genel Komutanlığı
HGK	Hukuk Genel Kurulu
HGM	Haberleşme Genel Müdürlüğü
HHİA	Hanehalkı İşgücü Anketleri
HHO	Hava Harp Okulu
HIV	AIDS Hastalığına Neden Olan Virüs (Human Immunodeficiency Virus)
HİA	Hanehalkı İşgücü Anketi
Hib	Haemophilus İnfluenza Tıp B AŞISI
HİMKY	Hizmet İşleri Muayene ve Kabul Yönetmeliği
HİTÜ	Hitit Üniversitesi

HİZMET SAĞLIK-SEN	Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Hizmet Sendikası
HİZMET-İŞ	Tüm Belediye ve Genel Hizmet İşçileri Sendikası
HKK	Hava Kuvvetleri Komutanlığı
HKP	Halkın Kurtuluş Partisi
hl	Hektolitre
hlk.	Halk Ağzı
HM	Hazine Müsteşarlığı
hm	Hektometre
HMS	Hint İşçi Birliği (Hind Mazdoor Sabha- Workers Assembly of India)
HMUK	Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanunu
HO	Harp Okulu
hosp	Hastane (Hospital)
HP	Halkçı Parti
hp	Beygircü (Horse Power, Horsepower)
HQ	Yüksek Kalite (High Quality)
hr	Saat (Hour)
Hrk. Bşk.	Harekat Başkanı
Hrk. Bşk.lığı	Harekat Başkanlığı
Hrp. T. D. Bşk.	Harp Tarihi Dairesi Başkanı
Hrp. T. D. Bşk.lığı	Harp Tarihi Dairesi Başkanı Başkanlığı
HRÜ	Harran Üniversitesi
HRW	Uluslararası İnsan Hakları İzleme Örgütü (International Human Rights Watch)
Hs. Uzm.	Hesap Uzmanı

HSSGM	Sağlık Bakanlığı Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü
Hst.	Hastane, Hastanesi
Hst. Bş. Hek.	Hastane Başhekimisi, Başhekimliği
HSYK	Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
HTKP	Halkın Türkiye Komünist Partisi
HTTİT	Hazırlama, Tamamlama, Temizleme İşleri Tüzüğü
HUK	Maliye Bakanlığı Hesap Uzmanları Kurulu Başkanlığı
huk.	Hukuk
HÜ	Hacettepe Üniversitesi
HÜDA PAR	Hür Dava Partisi
HÜR BELEDİYE İŞ	Hür Belediye ve Genel Hizmetler İşçileri Sendikası
HÜR GIDA-İŞ	Hür Gıda Sanayi İşçileri Sendikası
HÜR METAL-İŞ	Metal Çelik Makine Metalden Mamül Eşya Otomotaj ve Yardımcı İşçileri Sendikası
HÜR ÖZGÜV-SEN	Hür Özel Güvenlik ve Savunma İşçileri Sendikası
HÜR TARIM ORMAN-İŞ	Hür Tarım Orman İşçileri Sendikası
HÜR TEKSTİL-İŞ	Hür Tekstil, Dokuma, İplik, Trikotaj, Deri ve Giyim İşçileri Sendikası
HÜR-İŞ	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hür İşçi Sendikaları Federasyonu
Hv.	Hava
Hv.Kuv.	Hava Kuvvetleri
Hv.Kuv.K.	Hava Kuvvetleri Komutanı, Komutanlığı
HYP	Halkın Yükselişi Partisi
Hz.	Hazret, Hazretleri
Hz.	Hizmet, Hizmette
Hz.	Hertz
Hz. öz.	Hizmete Özel
hzl.	Hazırlayan





# I

IAAF	Uluslararası Amatör Atletizm Federasyonu (International Amateur Athletic Federation)
IACERHRG	Uluslararası Kafkasya Etnik İlişkiler, İnsan Hakları ve Jeopolitiği Kurumu (International Association "CAUCASUS Ethnic Relations, Human Rights, Geopolitics")
IAEA	Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (International Atomic Energy Agency)
IAESTE	Uluslararası Teknik Stajyer Öğrenci Mübadelesi Birliği (International Association of Exchange of Students for Technical Experience)
IAF	Sanayi Bölgeleri Vakfı (Industrial Areas Foundation)
IAG	Uluslararası Jeodezi Birliği (International Association of Geodesy)
IAO	Uluslararası İşçi Örgütü (Internationale Arbeitsorganisation)
IAOKK	İrk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılması Komitesi
IAOKS	Her Türü İrk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşme
IAPMA	Uluslararası Kağıt Yapımcıları ve Kağıt Sanatçıları Derneği (International Association of Hand Papermakers and Paper Artists)



IATA	Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği (International Air Transport Association)
IBEC	İrlanda İş ve İşveren Konfederasyonu (Irish Business and Employers Confederation)
IBEC	Uluslararası Ekonomik İş Birliği Bankası (International Bank for Economic Cooperation)
IBM	Uluslararası İş Makineleri - Elektronik Şirketi (International Business Machines)
IBRD	Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası (International Bank for Reconstruction and Development)
ICA	Ortak Maliyet (Dolaylı Maliyet) Muhasebesi (Indirect Cost Accounting)
ICAO	Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (International Civil Aviation Organization)
ICATU	Uluslararası Arap İşçi Sendikaları Konfederasyonu (International Confederation of Arab Trade Unions)
ICC	Uluslararası Ticaret Odası (International Chambers of Commerce)
ICCROM	Uluslararası Koruma Çalışmaları Merkezi ve Kültür Varlıklarının Restorasyonu (International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property)
ICCT	Uluslararası Hıristiyan İşçi Sendikaları Konfederasyonu (International Confederation of Christian Trade Union)

ICFTU	Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (International Confederation of Free Trade Unions)
ICIC	Uluslararası Hilal İslam Komitesi (Islamic Committee of the International Crescent)
ICJ	Uluslararası Adalet Divanı (International Court of Justice)
ICM	Finansal Muhasebe ve Maliyet Muhasebesinin Bütünleştirildiği Muhas. (Integrated Cost Module)
ICMS	Ortak Maliyet Yönetim Sistemi (Indirect Cost Management System)
ICO	Yatırım Yapılan Ekosistem (Initial Coin Offering)
ICOM	Milletlerarası Müzeler Konseyi (International Council of Museums)
ICOMOS	Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi (International Council on Monuments and Sites)
ICOTT	Uluslararası Turist Seyahat Birlikleri Kongresi (International Congress of Official Tourist Traffic Associations)
ICR	Ortak Maliyet Artışı (Indirect Cost Recovery)
ICRC	Uluslararası Kızılhaç Komitesi (International Committee of the Red Cross)
ICSID	Uluslararası Yatırım Anlaşmazlıklarının Çözüm Merkezi (International Centre for Settlement of Investment Disputes)

IDA	Uluslararası Kalkınma Bankası (International Development Association)
IDB	İslam Kalkınma Bankası (Islamic Development Bank)
IDEF	Uluslararası Savunma Sanayi Fuarı
IDSO	İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası
IDW	İstanbul Tasarım Haftası (Istanbul Design Week)
IEA	Uluslararası Enerji Ajansı (International Energy Agency)
IFAD	Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu (International Fund for Agricultural Development)
IFC	Uluslararası Finans Kurumu (International Finance Corporation)
IFITT	Uluslararası Enformasyon Teknolojileri ve Turizm Federasyonu (International Federation of Information Technology and Tourism)
IFOAM	Uluslararası Organik Tarım Hareketleri Federasyonu (International Federation of Organic Agriculture Movements)
IGH	Uluslararası Adalet Divanı (International Court of Justice)
İĞDÜ	İğdır Üniversitesi
IIF	Uluslararası Finans Enstitüsü (The Institute of International Finance)
IKYB	Irak Özerk Kürt Bölgesel Yönetimi
ILC	Devletler Hukuku Komisyonu (International Law Commission)
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü (International Labor Organization)
ILSA	Uluslararası Hukuk Öğrencileri Birliği (International Law Students Association)

IMD	Uluslararası Yönetim Geliştirme Enstitüsü (International Institute of Management Development)
IMF	Uluslararası Para Fonu (International Monetary Fund)
IMO	Uluslararası Denizcilik Örgütü (International Maritime Organization)
IndustriALL	Avrupa İşkolları Federasyonu
INS	Uluslararası Haber Servisi (International News Service)
INTERPOL	Uluslararası Cinayet Polisi Komisyonu (International Criminal Police Commission)
INTUC	Hindistan Ulusal İşçi Sendikaları Kongresi (Indian National Trade Union Congress)
IO	Uluslararası Faaliyetler (Industrial Operations)
IOC	Uluslararası Olimpiyat Komitesi (International Olympic Committee)
IOC	Dolaylı İşletme Maliyeti (Indirect Operating Cost)
IOE	Milletlerarası İşverenler Teşkilatı (International Organisation of Employers)
IOM	Uluslararası Göç Örgütü (International Organization for Migration)
IPARD	Avrupa Birliği Kırsal Kalkınma Fonu (Instrument for Pre-Accession Assistance in Rural Development)
IPEC	Çocuk İşçiliğinin Ortadan Kaldırılması Uluslararası Programı (International Program on the Elimination of Child Labor)

IPI	Uluslararası Basın Enstitüsü (International Press Institute)
IPRA	Uluslararası Halkla İlişkiler Derneği (International Public Relations Association)
IQ	Zeka Katsayısı (Intelligence Quotient)
IRA	İrlanda Cumhuriyet Ordusu (Irish Republican Army)
Ire	İrlanda (Ireland)
IRI	Uluslararası Cumhuriyetçiler Enstitüsü (International Republican Institute)
IRO	Uluslararası Mülteci Teşkilatı (International Refugee Organization)
ISBN	Uluslararası Standart Kitap Numarası (International Standard Book Number)
ISME	İrlanda Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler (Irish Small and Medium Enterprises)
ISMN	Uluslararası Standart Müzik Numarası (International Standart Music Number)
ISO	Uluslararası Standartlar Örgütü (International Organization for Standardization)
ISSA	Uluslararası Sosyal Güvenlik Kuruluşları Birliği (International Social Security Associations)
ISSN	Uluslararası Standart Dizi Numarası (International Standard Serial Number)
ISTM	Uluslararası Seyahat Sağlığı Topluluğu (International Society of Travel Medicine)
İŞİD	Irak ve Şam İslam Devleti
IT	Bilişim Teknolojileri (Information Technology)

ITC	Uluslararası Ticaret Merkezi (International Trade Center)
ITCU	İrlanda Sendikalar Milli Federasyonu (Irish Congress of Trade Unions)
ITGWU	İrlanda Nakliye ve Genel Çalışanlar Birliği (Irish Transport and General Workers Union)
ITI	Uluslararası Tiyatro Enstitüsü (International Theatre Institute)
ITO	Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Birliği (International Trade Organization)
ITS	Uluslararası İşkolu Sekreterlikleri (International Trade Secretariats)
ITU	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (International Telecommunication Union)
ITUC	Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu (International Trade Unions Confederation)
ITUC-AP	Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu Asya Pasifik Bölgesel Örgütü (International Trade Unions Confederation-Asia and Pasific Regional Organization)
IUF	Uluslararası Gıda İşçileri Sendikası (International Union of Food)
IUGG	Uluslararası Jeodezi ve Jeofizik Birliği (International Union of Geodesy and Geophysics)
IUVENIS	Avrupa Birliği Gençlik Programı
IWW	Dünya Sanayi İşçileri (Industrial Workers of the World)



# İ

İAÜ	İstanbul Aydın Üniversitesi
İABB	İç Anadolu Belediyeler Birliği
İB	İçişleri Bakanlığı
İBB	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
İBB	İzmir Büyükşehir Belediyesi
İBD	İstanbul Barosu Dergisi
İBGK	İçtihadî Birleştirmeye Genel Kurulu
İbr.	İbranice
İBÜ	İstanbul Bilim Üniversitesi
İBÜN	İstanbul Bilgi Üniversitesi
İDBÜ	İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi
İDÇ	İzmir Demir Çelik Sanayi
İDO	İstanbul Deniz Otobüsleri Anonim Şirketi
İDT	İktisadi Devlet Teşekkülleri
İEGM	İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü
İEİS	İlaç Endüstrisi İşverenleri Sendikası
İEP	İl Eylem Planı
İETT	İstanbul Elektrik, Tünel, Tramvay İşletmesi
İEÜ	İzmir Ekonomi Üniversitesi
İF	İlahiyat Fakültesi
İFM	İstanbul Finans Merkezi
İFMC	İktisat Fakültesi Mezunları Cemiyeti
İGB	Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığı
İGDAŞ	İstanbul Gaz Dağıtım Anonim Şirketi
İGE	İnsani Gelişme Endeksi
İGEME	İhracatı Geliştirme Etüt Merkezi



İGEP	İç Göç Entegrasyon Projesi
İGM	İlköğretim Genel Müdürlüğü
İGSAŞ	İstanbul Gübre Sanayii A.Ş.
İGYKK	İstihdamı Geliştirme Yüksek Koordinasyon Kurulu
İH	İş Hukuku
İHA	İhlas Haber Ajansı
İHA	İnsansız Hava Aracı
İHAM	İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi
İHAS	İslam Konferansı Teşkilatı
İHB	İnsan Hakları Başkanlığı
İHD	İş Hukuku Dergisi
İHEB	İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi
İHF	İstanbul Hukuk Fakültesi
İHFM	İstanbul Hukuk Fakültesi Dergisi
İHH	İnsani Yardım Vakfı
İHKD	İhtiyar Huzur Köşeleri Derneği
İHSGHD	İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi
İİBF	İktisadi İdari Bilimler Fakültesi
İİBK	İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdürlüğü
İİMEK	İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları
İİS	İthal İkameci Sanayileşme
İK	İş Kanunu
İKA	İpekyolu Kalkınma Ajansı
İKB	İslam Kalkınma Bankası
İKBÜ	İstanbul Kemerburgaz Üniversitesi
İKİD	İlmi ve Kazzı İçtihatlar Dergisi
İKMİH	İş Kazası ve Meslek Hastalıkları
İKO	İşgücüne Katılma Oranı

İKÖ	İslam Konferansı Örgütü
İKP	İşçi Kardeşliği Partisi
İKSV	İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı
İKÜ	İstanbul Kültür Üniversitesi
İKV	İktisadi Kalkınma Vakfı
İKYS	Kamu Kurumları İnsan Kaynakları Yönetim Bilgi Sistemi
İLBANK	İller Bankası Genel Müdürlüğü
İLDEK	İletişim Fakültesi Dekanları Konseyi
İLESAM	Türkiye İlim ve Edebiyat Eseri Sahipleri Meslek Birliği
İLKİM-İŞ	İlaç, Kimya, Petrol ve Lastik Sanayi İşçileri Sendikası
İM	İş Mahkemeleri
İMAR HAK-SEN	İmar Çalışanları Hak Sendikası
İMEİGEP	İstihdam ve Mesleki Eğitim İlişkisinin Güçlendirilmesi Eylem Planı
İMECE EV İŞÇ. SEND.	İmece Ev İşçileri Sendikası
İMK	İş Mahkemeleri Kanunu
İMKB	İstanbul Menkul Kıymetler Borsası
İMKON	İnşaat Müteahhitleri Konfederasyonu
İMO	İnşaat Mühendisleri Odası
İmp.	İmparator
İMYAD	İmar Yapı Derneği
info	Danışma, Bilgi (information)
İng.	İngilizce
İNSAN-İŞ	Türkiye İnşaat Sanayi İşçileri Sendikası
İNŞAAT-İŞ	İnşaat İşçileri Sendikası
İNŞAAT-SEN	İnşaat İşçileri ve Emekçileri Sendikası
İNTERPA	Uluslararası Polis Akademileri Birliği

İNTEŞ	Türkiye İnşaat İşverenleri Sendikası
İNÜ	İnönü Üniversitesi
İO	İlköğretim Okulu
İÖ	İsa'dan Önce
İÖİ	İl Özel İdaresi
İP	İşçi Partisi
İPA	Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (Instrument for Pre-accession Assistance)
İS	İsa'dan Sonra
is.	İsim
İSDEMİR	İskenderun Demir Çelik Fabrikaları
İSEDAK	İslam Konferansı Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İş Birliği Daimi Komitesi
İSG	İşçi Sağlığı Güvenliği
İSİG	İş Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi
İSİGK	İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurulu
İSKEN	İskenderun Enerji Üretim ve Ticaret A. Ş.
İSKİ	İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi
İSKYF	İktisadi ve Sosyal Kalkınma Yatırım Fonları
İSMEK	İstanbul Büyükşehir Belediyesi Hayat Boyu Eğitim Merkezi
İSMMMO	İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavir Odası
İSO	İstanbul Sanayi Odası
İsp.	İspanyolca
İst.	İstanbul
İSTAC	İstanbul Tahkim Merkezi
İSTESOB	İstanbul Esnaf ve Sanatkarları Odaları Birliği
İSTKA	İstanbul Kalkınma Ajansı

İş K	İş Kanunu
İŞBAP	Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Ağları ve Platformları Kurma Girişimi Programı
İŞGEM	İş Geliştirme Merkezleri
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
İşl.	İşleyen
İŞOT	İstanbul Şehirler Arası Otobüs Terminali
İt.	İtalyanca
İTAS	İnsani Tüketim Amaçlı Sular
İTB	İstanbul Ticaret Borsası
İTG	İç Ticaret Genel Müdürlüğü
İTHİB	İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçılar Birliği
İTİA	İktisadi Ticari İlimler Akademisi
İTİCÜ	İstanbul Ticaret Üniversitesi
İTO	İstanbul Ticaret Odası
İTÜ	İstanbul Teknik Üniversitesi
İUAB	İstanbul Umum Amele Birliği
İÜ	İstanbul Üniversitesi
İÜ	İnönü Üniversitesi
İYA	İktisadi Yönetim Anketi
İYTE	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
İZAYDAŞ	İzmit Atık ve Artıkları Arıtma Yakma ve Değerlendirme A. Ş.
İZFAŞ	İzmir Fuarcılık Hizmetleri Kültür ve Sanat İşleri Ticaret ve A. Ş.
İZKA	İzmir Kalkınma Ajansı
İzm.	İzmir
İZSU	İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi
İZTB	İzmir Ticaret Borsası
İZTO	İzmir Ticaret Odası
İZÜ	İzmir Üniversitesi



# J

J	Jandarma
JAK	Jandarma Arama Kurtarma
JAL	Japon Hava Yolları (Japan Airlines)
JAP	Avrupa Birliği Ortak Değerlendirme Belgesi (Joint Action Program)
Jap.	Japonca
JC	Hazreti İsa (Jesus Christ)
JCC	Karma İstişare Komitesi (Joint Consultative Committee)
jeol.	Jeoloji
JFTU	Ürdün Sendikaları Federasyonu (Jordan Federation of Trade Unions)
JGK	Jandarma Genel Komutanlığı
JHY	Japon Hava Yolları (Japan Airlines)
JICA	Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı (Japan International Cooperation Agency)
JILAF	Japonya Uluslararası Çalışma Vakfı (Japan International Labor Foundation)
JISC	Japonya Endüstriyel Standartlar Komitesi (Japan Industrial Standart Commitee)
Jnr	Küçük, Çocuk (Junior)
JPY	Japon Para Birimi Uluslararası Kodu
JTUC	Japon Sendikalar Konfederasyonu (Japanese Trade Union Confederation)



# K

K	Kuzey
K	Komutan, Komutanlığı
K	Kanun
K	Sıcaklık (Kelvin)
k	Karar
K. Kuv.	Kara Kuvvetleri
KAÇUV	Kanserli Çocuklar Ümit Vakfı
KAD	Kadın Çalışanlar Sendikası-Danimarka (Women Workers' Union)
KADE	Katılımcı Demokrasi Partisi
KADİM	Kayıtdışı İstihdamla Mücadele
KAFZ	Kuzey Anadolu Fay Zonu
KAGİDER	Kadın Girişimciler Derneği
kal	Kalori
KALIP-İŞ	Makine ve Kalıp Yapımı İşçileri Sendikası
KAMAG	Kamu Araştırmaları Grubu
KAMER	Kadın Merkezi Vakfı
KAMU-İŞ	Kamu İşletmeleri İşverenleri Sendikası
KAMUSEN	Kamu Çalışanları Sendikası
KAMU-SEN	Türkiye Memur Sendikaları Konfederasyonu
KAP	Kamuyu Aydınlatma Platformu
KARDEMİR	Karabük Demir Çelik Fabrikaları
KARDER	Kariyer Danışmanlığı ve İnsan Kaynakları Geliştirme Derneği
KARSAN-İŞ	Taşımacılık ve Kargo Sanayii İşçileri Sendikası



KASTB	Kuzey Amerika Serbest Ticaret Bölgesi
KAÜ	Kafkas Üniversitesi
KB	Kuzeybatı
KB	Kültür Bakanlığı
KBB	Kulak, Burun, Boğaz
KBİ	Karadeniz Bakır İşletmeleri
KBRM	Koruma Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi
KBS	Kent Bilgi Sistemi
KBÜ	Karabük Üniversitesi
KCIIF	Kore Bağımsız Endüstri Federasyonları Kongresi (Korean Congress of Independent Industrial Trade Union Federations)
KÇSP	Kamu Çalışanları Sendikaları Platformu
KD	Kuzeydoğu
Kd.	Kıdemli
KDV	Katma Değer Vergisi
KE	Konut Eşdeğeri
KED	Kablosuz Erişim Düzeneği
KEDV	Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı
KEF	Kore İşveren Örgütü (Korean Employers Federation)
KEGM	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü
KEİ	Karadeniz Ekonomik İşbirliği
KES	Maliye ve Gümrük Bakanlığı Kefalet Sandığı Başkanlığı
KESK	Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu
KETEM	Kanser Erken Teşhis Tarama ve Eğitim Merkezi
KEY	Konut Edindirme Yardımı

KEYK	Karşılıklı Ekonomik Yardım Konseyi
KFTA	Kore Dış Ticaret Birliği (Korean Foreign Trade Association)
kg	Kilogram (Kütle Birimi)
KGB	Sovyet Gizli Haber Alma Teşkilatı (Komitet Gossudarstvennoy Bezopastnosti)
KGF	Kredi Garanti Fonu
KGM	Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü
KGM	Karayolları Genel Müdürlüğü
KGSK	Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu
KHGM	Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü
KHK	Kamu Hastaneleri Kurumu
KHK	Kanun Hükümünde Kararname
KHÜ	Kadir Has Üniversitesi
KHz	Kilohertz
KIZILAY	Türkiye Kızılay Derneği
KİBİB	Kalkınma İçin Bölgesel İş Birliği
KİDEM	Kanser İzleme ve Denetim Merkezi
KİGEM	Kamu İşletmeciliğini Geliştirme Merkezi
KİK	Kamu İhale Kurumu
KİK	Kamu İktisadi Kuruluşu
KİK	Karma İstisari Komite
kim.	Kimya
KİMPET-İŞ SENDİKASI	Kimpet, Kimya, Petrol, Lasti, Petrol ve İlaç Sanayi İşçileri Sendikası
KİPLAS	Türkiye Kimya, Petrol, Lastik ve Plastik Sanayii İşverenleri Sendikası
KİSK	Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu
KİS	Kamu İşveren Sendikası
KİT	Kamu İktisadi Teşekkülü

KİYÜ	Kilis 7 Aralık Üniversitesi
KKAÖS	Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi
KKB	Karayip Kalkınma Bankası
KKBG	Kamu Kesimi Borçlanma Gereği
KKD	Kişisel Koruyucu Donanım
KKGAY	Kuzey Kentsel Gelişme Alt Yöresi
KKGM	Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü
KKK	Kara Kuvvetleri Komutanlığı
KKTC	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Kl	Kilolitre
KLM	Hollanda Kraliyet Havayolları (Koninklijke Luchtvaart Maatschappij)
KLÜ	Kırklareli Üniversitesi
km	Kilometre
km <sup>2</sup>	Kilometrekare
KMNKK	Küçükleri Muzur Neşriyattan Koruma Kurulu
KMS	Kurumlar İçi Merkezi Eleme Sınavı
KMÜ	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
KNSB / CITUB	Bulgaristan Bağımsız Sendikalar Konfederasyonu (Confederation of Independent Trade Unions of Bulgaria)
KOAH	Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı
KOB	Avrupa Birliği Katılım Ortaklığı Belgesi
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KOILAF	Kore Uluslararası Çalışma Vakfı (Korea International Labour Foundation)
KOİ	Kamu Ortaklığı İdaresi
Koll. Şti.	Kollektif Şirketi

Kom.	Komisyon
Kom. Şti.	Komandit Şirket
KONUT-İŞ	Tüm Belediye ve Konut İşçileri Sendikası
KONUT-SEN	Konut Görevlileri Sendikası
KOOP-İŞ	Türkiye Kooperatif, Ticaret, Eğitim ve Büro İşçileri Sendikası
KOOP-KUR	Türk Kooperatifçilik Kurumu
koor.	Koordinasyon
Kor.	Kolordu
Kora.	Koramiral
Korg.	Korgeneral
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KOÜ	Kocaeli Üniversitesi
KOYK	Kamu Ortaklığı Yüksek Kurulu
KPA	Konjuge Pnömonokok Aşısı
KPD	Koçluk Platformu Derneği
KPDS	Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı
kph	Saatteki Kilometre (kilometres per hour)
KPK	Karma Parlamento Komisyonu
KPSS	Kamu Personeli Seçme Sınavı
kr.	Kuruş
KRİSTAL-İŞ	Cam, Çimento, Seramik ve Toprak Sanayi İşçileri Sendikası
krş	Kuruş
krş.	Karşılaştırınız
KRT	Kuduz Riskli Temas

KSBİH	Bosna-Hersek Sendikalar Konfederasyonu (Confederation of Trade Unions of Bosnia-Herzegovina)
KSDB	Kanserle Savaş Dairesi Başkanlığı
KSEP	Kadın Sağlığı Eğitim Programı
KSGM	Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü
KSK	Karşıyaka Spor Kulübü
KSS	Kurumsal Sosyal Sorumluluk
KSS	Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü
KSS	Küçük Sanayi Sitesi
KSSH	Arnavutluk İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Confederation of the Trade Unions of Albania)
KSÜ	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
KTB	Kültür ve Turizm Bakanlığı
KTKB	Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası
KTKB	Kuveyt Türk Katılım Bankası
KTO	Bilgi Transfer Ofisi (Knowledge Transfer Office)
KTO-KÜ	KTO Karatay Üniversitesi
KTOP	Karayip Topluluğu ve Ortak Pazarı
KTÖGM	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü
KTUC	Kore Ulusal Sendikalar Konseyi (Korean National Council of Labour Unions)
KTÜ	Karadeniz Teknik Üniversitesi
KUAKMER	Kuşadası Kültür Merkezi
KUDAKA	Kuzey Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı





# L

l	Litre
LABB	Latin Amerika Bütünleşme Birliği
LAFTA	Latin Amerika Serbest Ticaret Birliği (Latin American Free Trade Association)
LAIA	Latin Amerika Entegrasyon Birliği (Latin American Integration Association)
LAKEK	Latin Amerika ve Karayipler Ekonomik Komisyonu
LASİAD	Laleli Sanayici ve İşadamları Derneği
LASTB	Latin Amerika Serbest Ticaret Bölgesi
LASTİK-İŞ	Türkiye, Petrol, Kimya ve Lastik Sanayii İşçileri Sendikası
Lat.	Latince
LCGIL	Liberal İtalyan İşçileri Genel Federasyonu
LCR	Likidite Karşılama Oranı
LCV	Lütfen Cevap Veriniz
Ld	Efendi, Bey (Lord)
LDP	Liberal Demokrat Parti
Legal HD	Legal Hukuk Dergisi
LES	Lisansüstü Eğitim Giriş Sınavı
LGBTT	Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Travesti ve Transseksüel
LIBOR	Londra Bankaları Gecelik Faiz Oranı (London Interbank Offered Rate)
LİMAN-İŞ	Türkiye Liman, Deniz, Tersane ve Depo İşçileri Sendikası
LİMTER-İŞ	Liman, Tersane, Gemi Yapımı ve Onarımı İşçileri Sendikası



LLB	Lisans Kanunları (Bachelors of Laws)
LNG	Sıvılaştırılmış Doğal Gaz (Liquefied Natural Gas)
LO	İsveç Sendikalar Konfederasyonu
LO-Denmark	Danimarka Sendikalar Konfederasyonu (Federation of Danish Trade Unions)
LODER	Lojistik Derneği
Log.	Logaritma
LO-Norway	Norveç Sendikalar Konfederasyonu (Norwegian Confederation of Trade Unions)
LÖSEV	Lösemili Çocuklar Vakfı
LP	Uzunçalar (Long Play )
LPG	Sıvılaştırılmış Petrol Gazı (Liquefied Petroleum Gas)
LSCA	Lojistik Destek Maliyet Analizi (Logistic Support Cost Analysis)
LSD	Bir Uyuşturucu Türü (LysergSäure-Diäthylamid)
lt.	Litre
Ltd.	Limited
Ltd. Şti.	Limited Şirketi
Lv.	Levazım
LYS	Lisans Yerleştirme Sınavı

-----  
-----  
-----  
-----  
-----





# M

M	Miladi
m	Madde
m	Metre
m <sup>2</sup>	Metrekare
m <sup>3</sup>	Metreküp
MA	Sanatta Yüksek Lisans (Masters of Art)
MAC	MAC Eğrisi (Marginal Abatement Cost)
Mac.	Macarca
Mad.	Madde
Mah.	Mahalle, Mahallesi
Mah.	Mahkeme, Mahkemesi
MAKSAN	MKEK Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş.
MAKÜ	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
MALİ MÜŞAVİR SEN	Muhasebeciler, Mali Müşavirler ve Bağımsız Denetçiler Sendikası
MAM	Marmara Araştırma Merkezi
man.	Mantık
MAÖ	Merkezi Antlaşma Örgütü
MARKA	Doğu Marmara Kalkınma Ajansı
MASAK	Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı
MASFED	Motorlu Araç Satıcıları Federasyonu
mat.	Matematik
MAÜ	Mardin Artuklu Üniversitesi
MAÜ	Muş Alparslan Üniversitesi
MB	Bilgisayarda Bellek Birimi (Megabyte)

MB	Maliye Bakanlığı
MB	Tıp Lisansı (Bachelor of Medicine)
MBA	İşletme Yönetimi Yüksek Lisansı (Master of Business Administration)
MBK	Milli Birlik Komitesi
MBRD	Mesleki Bilgi Rehberlik ve Danışmanlık
MCE	İnsangücü ve Maliyet Tahmini (Manpower and Cost Estimate)
MCPS	Temel Maliyet Teklif Sistemi (Major Cost Proposal System)
MÇB	Milletlerarası Çalışma Bürosu
MÇP	Milliyetçi Çalışma Partisi
MÇT	Milletlerarası Çalışma Teşkilatı
Md	Madde
Md.	Müdür, Müdürlük, Müdürlüğü
MDC	Menkul Değerler Cüzdanı
MDP	Milliyetçi Demokrasi Partisi
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
mec.	Mecaz
MEÇ-SEN	Milli Eğitim ve Bilim Hizmetleri Çalışanları Sendikası
med.	Akdeniz (Mediterranean)
MEDAK	Meslek Dalı Ana Komisyonları
MEDYA-İŞ	Medya İşçileri Sendikası
MEGEP	Mesleki Eğitim ve Öğretim Sistemini Güçlendirme Programı
MEGSB	Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı
MEKSA	Mesleki Eğitim ve Küçük Sanayii Destekleme Vakfı

MEMAS	Mesleki Eğitim Merkezi Ticaret Anonim Şirketi
MEMUR-SEN	Memur Sendikaları Konfederasyonu
MENA	Ortadoğu ve Kuzey Afrika
MEP	Merkez Parti
MEPAS	Medya Pazarlama Anonim Şirketi
MERNİS	Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi
MES	Müstakil Emekçiler Sendikası
MESAM	Türkiye Musiki Eseri Sahipleri Meslek Birliği
MESS	Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası
MET	Mevcut En İyi Teknikler
METAL İŞÇİLERİ SEN	Metal İşçileri Sendikası
METEK	Türkiye'de Mesleki ve Teknik Eğitimin Kalitesinin Geliştirilmesi Projesi
METEK	Türkiye'de Mesleki ve Teknik Eğitimin Kalitesinin Geliştirilmesi Projesi
METİ	Ekonomi, Ticaret ve Sanayi Bakanlığı (Ministry of Economy, Trade and Industry)
METSAN-İŞ	Türkiye Metal Sanayii İşçileri Sendikası
MEÜ	Mersin Üniversitesi
MEV	MESS Eğitim Vakfı
MEVKA	Mevlana Kalkınma Ajansı
mey.	Meydan, Meydanı
MEYBEM	Mesleki Yeterlilik ve Belgelendirme Merkezi
MFÖ	Mazhar-Fuat-Özkan
mg	Miligram
MGK	Milli Güvenlik Kurulu

MGM	İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü
MGM	Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü
MĞÜ	Muğla Üniversitesi
MHAD	Mukayeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi
MHAT	Merkezi Haber Alma Teşkilatı
MHHP	Müdafaa -i Hukuk Hareketi Partisi
MHP	Milliyetçi Hareket Partisi
MHP	Orta ve Yüksek Vasıflı Personel Konseyi- Hollanda (Netherland Federation of Managerial Personnel)
MHz	Megahertz
MICT	Uluslararası Ceza Mahkemeleri Mekanizması
MIT	Massachusetts Teknoloji Enstitüsü (Massachusetts Institute of Technology)
MİARGED	Mahalli İdareler Araştırma ve Geliştirme Merkezi
MİGEM	Maden İşleri Genel Müdürlüğü
MİKSEN	Mahalli İdareler Kamu İşveren Sendikası
MİLAD	Millet ve Adalet Partisi
MİLE	Milli Emlak Genel Müdürlüğü
MİLMAB	Milliyetçi Meslek Adamları Birliği Derneği
mim.	Mimarlık
min.	Mineraloji
MİS	Mahalli İdareler İşverenleri Sendikası
MİS	Milletlerarası İşkolu Sendikası
MİSK	Türkiye Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu
MİT	Milli İstihbarat Teşkilatı

MK	Medeni Kanun
MKB	Milli Kütüphane Başkanlığı
MKE	Makine ve Kimya Endüstrisi
MKEK	Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu
MKK	Merkezi Kayıt Kuruluşu
MKK	Milli Korunma Kanunu
MKS	Metre-Kilogram-Saat
MKÜ	Mustafa Kemal Üniversitesi
MKYK	Merkez Karar Yönetim Kurulu
ml	Mililitre
mm	Milimetre
MMTD	Millet Meclisi Tutanak Dergisi
MNG	Mehmet Nazif Günal (Kargo)
MNG	Multinodüler Guatr
MNP	Milli Nizam Partisi
MNT	Maternal ve Neonatal Tetanoz Eliminasyon Programı
MO	Posta Siparişi (Mail Order)
MO	Havale (Money Order)
MOBESE	Bölgesel Güvenlik Sistemi (Mobil Elektronik Sistem Entegrasyonu)
MOSSAD	İsrail Gizli Haber Alma Örgütü
MOTO-KUR-SEN	Motorlu Kurye İşçileri Sendikası
MÖ	Milattan Önce
MP	Millet Partisi
MP	Milletvekili (Member of Parliament)
MPC	Malzeme İhale Maliyeti (Material Procurement Cost)
MPİ	Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü



MPM	Milli Prodüktivite Merkezi
MR	Manyetik Rezonans Görüntüleme (Magnetic Resonance)
MRG	Manyetik Rezonans Görüntüleme
Mrşl.	Mareşal
MS	Milattan Sonra
MSB	Milli Savunma Bakanlığı
MSBK	Madencilik Sektörü Başkanlar Konseyi
MSGSÜ	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
MSHS	Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme
MSK	Meslek Standartları Kurulu
MSN	Microsoft Servis Ağı (Microsoft Service Network)
MSP	Milli Selamet Partisi
MSÜ	Mimar Sinan Üniversitesi
MSÜ	Milli Savunma Üniversitesi
Mt.	Dağı (Mountain)
MTA	Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü
MTP	Milliyetçi Türkiye Partisi
MTTB	Milli Türk Talebe Birliği
MÜ	Maltepe Üniversitesi
MÜ	Marmara Üniversitesi
MÜ	Melikşah Üniversitesi
MÜ	Muğla Üniversitesi
Müh.	Mühendis, mühendisi, mühendislik
MÜNBT	Müteşebbis Üniversiteliler Bilgi İletişim Topluluğu
Mür.	Müracaat





# N

N	Kuzey (North)
N	Kuvvet Birimi (Newton)
N 11	Bangladeş, Endonezya, Filipinler, Güney Kore, İnan, Meksika, Mısır, Nijerya, Pakistan, Türkiye ve Vietnam'dan oluşan, yatırım bankası Goldman Sachs tarafından BRIC'le birlikte dünyanın en büyük ekonomileri arasında yer alma potansiyeli taşıdığı bildirilen on bir ülkedir. (Next 11)
NAAFI	Donanma, Ordu ve Hava Kuvvetleri Enstitüsü (Navy, Army and Air Force Institute)
NAD	Müzakere İşleri Ofisi (Negociations Affairs Department)
NAFTA	Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması (North American Free Trade Agreement)
NAKLİYAT-İŞ	Türkiye Devrimci Kara, Hava, Demiryolu Taşımacılığı İşçileri Sendikası
NASA	Amerikan Ulusal Havacılık ve Uzay Araştırmaları Merkezi (National Aeronautics and Space Administration)
NATO	Kuzey Atlantik Antlaşması Teşkilatı (North Atlantic Treaty Organization)
NBA	Ulusal Basketbol Birliği (National Basketball Association)

NBŞ	Nişasta Bazlı Şeker
NEC	Ulusal Yürütme Kurulu (National Executive Committee)
NEÜ	Nevşehir Üniversitesi
NFS	Norveç Sendikaları Konseyi (Council of Nordic Trade Unions)
NGO	Hükümet Dışı Örgütler (Non-Governmental Organizations)
NĞÜ	Niğde Üniversitesi
NHO	Norveç İşverenler ve Sanayiciler Konfederasyonu (Confederation of Norwegian Business and Industry)
NHS	Ulusal Sağlık Servisi (National Health Service)
NKP	Nükleer Karşıtı Platform
NKÜ	Namık Kemal Üniversitesi
NKV	Hollanda Katolik Sendikalar Federasyonu (National Federation of Christian Trade Unions)
NLF	Eretz-İsrail Ulusal İşçi Federasyonu (National Labour Federation in Eretz-Israel)
NLRB	Ulusal Çalışma İlişkileri Bürosu (National Labour Relation Board)
No.	Numara
NOTAM	Havacılar ve Denizciler İçin Uyarı Bildirimi (Notice to Airmen)
Nö.	Nöbet, Nöbetçi
Nö. Amr.	Nöbetçi Amiri/Amirliği
Nö. Sb.	Nöbetçi Subayı
NSB	Nitelikli Sanayi Bölgeleri





# O

OACI	Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (International Civil Aviation Organization)
OAE	Afrika Birliği Örgütü (Organization of African Unity)
OAİB	Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
OAOP	Orta Amerika Ortak Pazarı
OAPEC	Petrol İhrac Eden Arap Ülkeleri Örgütü (Organization of Arab Petroleum Exporting Contries)
OATUU	Afrika Sendikalar Birliği (Organisation of Africa Trade Union Unity)
OAU	Afrika Birliği Örgütü (Organization of African Unity)
OB	Odalar Birliği
OBESİD	Okul İçi Beden Eğitimi Spor ve İzcilik Dairesi Başkanlığı
OCDE	Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Örgütü (Organization for Economic Cooperation and Development)
OCI	İslam Konferansı Örgütü (Organization of the Islamic Conference)
OÇEM	Otistik Çocuklar Eğitim Merkezleri
ODTÜ	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
ODÜ	Ordu Üniversitesi
OECD	Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Örgütü (Organization for Economic Cooperation and Development)



OEEC	Avrupa Ekonomik İşbirliği Örgütü (Organisation for European Economic Co-operation)
OEED	Avrupa Ekonomik Kalkınma Örgütü (Organization for European Economic Development)
OGC	Küresel İletişim Dairesi (Office of Global Communications)
OGM	Orman Genel Müdürlüğü
OGM	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü
OHAL	Olağanüstü Hal
OHCHR	Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği (Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights)
OIC	İslam Konferansı Örgütü (Organization of the Islamic Conference)
OIE	Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü (World Organisation for Animal Health)
OIEC	Uluslararası İktisadi İş Birliği Örgütü (Organization for International Economic Cooperation)
OKA	Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı
OKAN	Okan Üniversitesi
OKAS	Ortak Kamu Alımları Sözlüğü
OKÖNEGM	Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü
Okt.	Okutman
OKÜ	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
OLEYİS	Türkiye Otel, Lokanta ve Eğlence Yerleri İşçileri Sendikası
OMC	Dünya Ticaret Örgütü (World Trade Organization)

OMI	Uluslararası Denizcilik Örgütü (International Maritime Organization)
OMÜ	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
ON SWAAP	Gecelik Para Takası
Onb.	Onbaşı
ONSL	Burkina Hür Sendikalar Ulusal Örgütü (National Organization of Free Unions of Burkinabe)
OPA	Oral Polio Aşısı-Çocuk Felci Aşısı
OPEC	Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (Organization of Petroleum Exporting Countries)
OPEP	Petrol İhraç Eden Ülkeler Teşkilatı (Organization of Petroleum Exporting Countries)
Opr.	Operatör
OPZZ	Polonya İşçi Sendikaları Federasyonu (All Poland Alliance of Trade Unions)
Or.	Ordu
Or. Gn. Kh.	Ordu Genel Karargahı
Ora.	Oramiral
ORAN	Orta Anadolu Kalkınma Ajansı
Ord.	Ordinaryüs
Ord. Prof.	Ordinaryüs Profesör
Org.	Orgeneral
ORKÖY	Orman-Köy İlişkileri Genel Müdürlüğü
ORMAN-İŞ	Türkiye Orman İşçileri Sendikası
Ort.	Ortaklık, ortakları, ortaklığı
ORSAM	Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi
OSB	Organize Sanayi Bölgesi
OSBÜK	Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu
OSD	Otomotiv Sanayii Derneği







# Ö

ÖAST	Öğretmen Alan Sınav Testi
ÖÇKKB	Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı
ÖDP	Özgürlük ve Dayanışma Partisi
ÖGB	Avusturya İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Austrian Trade Union Federation)
Öğ.	Öğretmen
Öğr.	Öğrenci
ÖHO	Özel Halk Otobüsleri
ÖİB	Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
ÖK	Özel Komisyon
öl.	Ölüm Tarihi
ölm.	Ölüm, Ölümü
ÖNCÜ GIDA-İŞ	Öncü Gıda İşçi Sendikası
ÖÖKGM	Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü
ör.	Örnek
ÖRAV	Öğretmen Akademisi Vakfı
ÖRGM	Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
ÖSGM	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ölçüler ve Standartlar Genel Müdürlüğü
ÖSO	Özgür Suriye Ordusu
ÖSP	Özel Sözleşmeli Personel
ÖSS	Öğrenci Seçme Sınavı
ÖSYM	Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi
ÖTA	Özel Toplu Taşıma Aracı
ÖTL	Ömrünü Tamamlamış Lastik
ÖTV	Özel Tüketim Vergisi

ÖVP	Önce Vatan Partisi
ÖYK	Özelleştirme Yüksek Kurulu
ÖYS	Öğrenci Yerleştirme Sınavı
öz.	özel
ÖZ AĞAÇ-İŞ	Ağaç, Sunta, Mobilya ve Kağıt Sanayi İşçileri Sendikası
ÖZ BÜRO-İŞ	Öz Büro, Eğitim, Güzel Sanatlar Ticaret ve Kooperatif İşçileri Sendikası
ÖZ FİNANS-İŞ	Öz Banka ve Sigorta Çalışanları Sendikası
ÖZ GIDA-İŞ	Öz Tütün, Müskirat, Gıda Sanayii ve Yardımcı İşçileri Sendikası
ÖZ GÜVEN-SEN	Özel Güvenlik ve Koruma İşçileri Sendikası
ÖZ İPLİK-İŞ	Tüm Dokuma, İplik, Trikotaj, Hazır Giyim, Konfeksiyon ve Deri İşçileri Sendikası
ÖZ İLETİŞİM-İŞ	İletişim İşçileri Sendikası
ÖZ İNŞAAT-İŞ	Öz İnşaat İşçileri Sendikası
ÖZ KAĞIT-İŞ	Kağıt, Ambalaj ve Selüloz İşçileri Sendikası
ÖZ MADEN-İŞ	Maden İşçileri Sendikası
ÖZ ORMAN-İŞ	Öz Ormanlık ve Tarım, Avcılık ve Balıkçılık İşçileri Sendikası
ÖZ PETROL-İŞ	Petrol, Kimya, Lastik, Plastik İşçileri Sendikası
ÖZ SAĞLIK-İŞ	Öz Sağlık ve Sosyal Hizmet İşçileri Sendikası
ÖZ TARIM-İŞ	Türkiye Öz Tarım, Topraksu ve Orman Sanayi İşçileri Sendikası
ÖZ TAŞIMA İŞ SEN	Öz Hava, Kara ve Demiryolu Taşıma İş Sendikası
ÖZ TOPRAK-İŞ	Toprak, Çimento, Seramik ve Cam İşçileri Sendikası







# P

P	Park
P	Polis
Pa	Basınç Birimi (Pascal)
PAB	Parlamentolararası Birlik
PAC	Siyasal Eylem Komitesi (Political Action Committee)
PAMAŞ	Manisa Pamuklu Mensucat A.Ş.
PAO	Kamusal İşler Temsilcisi (Public Affairs Officers)
PAÜ	Pamukkale Üniversitesi
PC	Kişisel Bilgisayar (Personal Computer)
PC	Polis Memuru (Police Constable)
PC	Barış Gücü (Peace Corps)
PCRS	Performans ve Maliyet Raporlama Sistemi (Performance and Cost Report System)
PCVW	Hollanda Protestan İşçileri Milli Derneği
PDF	Taşınabilir Belge Formatı / Biçimi (Portable Document Format)
PDR	Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik
PE	Beden Eğitimi (Physical Education)
ped.	Pedagoji
PEN	Uluslararası Yazarlar Birliği (International Association of Poets, Playwrights, Editors, Essayists and Novelists)

PERC	Pan Avrupa Bölgesel Konseyi
PETKİM	Petrokimya Endüstrisi Genel Müdürlüğü
PETLAS	Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
PETROL-İŞ	Türkiye Petrol, Kimya ve Lastik İşçileri Sendikası
PGD	Piyasa Gözetimi Denetimi
pH	Asitlik Derecesi
PHÇT	Postalar Halinde İşçi Çalıştırarak Yürütülen İşlerde Çalışmalara İlişkin Bazı Usul ve Esaslar Hakkında Tüzük
PhD	Doktorluk Derecesi (Doctor of Philosophy)
PIGS	Portekiz, İrlanda, İtalya, Yunanistan ve İspanya'dan Oluşan Ülkeler Grubu
PIN	Kişisel Kimlik Numarası (Personal Identity Number)
PISA	Uluslararası Öğrenci Başarılarını Ölçme Programı (Program for International Student Assessment)
Pİ	Posta İşletmesi
PİEAÜÖ	Petrol İhraç Eden Arap Ülkeleri Örgütü (Organization of Arab Petroleum Exporting Countries)
PİEÜT	Petrol İhraç Eden Ülkeler Teşkilatı
PİGM	Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
PİO	Pansiyonlu İlköğretim Okulu
PK	Posta Kutusu
Plt	Pilot
pm	Öğleden Sonra (post meridiem)
PM	Başbakan (Prime Minister)

PMI	Satınalma Yöneticileri Endeksi (Purchasing Managers Index)
PnP	Tak ve Çalıştır (Plug Play)
PO	Petrol Ofisi
PO	Postane (Post Office)
PO	Personel Memuru (Personnel Officer)
POAŞ	Petrol Ofisi Anonim Şirketi
POE	Giriş Portu (Port of Entry)
POF	Fransız İşçi Partisi (French Workers' Party)
POLBİR	Polis Birliği
POLDER	Polis Derneği
Port.	Portekizce
POS	Satış Noktası Terminali (POS Cihazı) (Point of Sale) (POS Device)
PÖH	Polis Özel Harekat
PR	Halkla İlişkiler (Public Relations)
PRA	İhtiyatlı Düzenleme Otoritesi (Prudential Regulation Authority)
Prof.	Profesör
PS	Ek Yazı; Dipnot (Postscript)
PSDF	Fransız Sosyalist Partisi (French Socialist Party)
Psikol.	Psikoloji
PSR	Devrimci Sosyalist Parti-Fransa (Revolutionary Socialist Party of France)







# R

R	Onaylanmış, Telif Hakkı Alınmış (Registered)
r	Yarıçap
RAM	Bilgisayarda Okunabilir ve Yazılabilir Bellek (Random Access Memory)
RAM	Rehberlik Araştırma Merkezi
RAM	Kraliyet Müzik Akademisi (Royal Academy Of Music)
RC	Kızılhaç (Red Cross)
RCA	Karşılaştırmalı Üstünlükler (Revealed Comporative Advantage)
RCD	Kalkınma İçin Bölgesel İş Birliği (Regional Cooperation for Development)
Rd.	Radar
rec	Alınan, Geçerli (received)
REDK	Reel Efektif Döviz Kuru
REF	Rekabet Forumu
REFAH-YOL	Refah Partisi-Doğru Yol Partisi Koalisyon Hükümeti
RENGO	Japon İşçi Sendikaları Konfederasyonu
RES	Rüzgar Elektrik Santrali
RG	Resmi Gazete
RK	Rekabet Kurumu
RM	Kraliyet Denizcileri (Royal Marines)





# S-Ş

S	Sayı
S	Güney (South)
s.	Sayfa
sa.	Saat
SAADET	Saadet Partisi
SABİM	Sağlık Bakanlığı İletişim Merkezi
SACO/SR	İsveç Mesleki Birlikler Konfederasyonu (Swedish Confederation of Professional Associations)
SADA	Sendikalar Arası Dayanışma Anlaşması
SADAT	Uluslararası Savunma Danışmanlık Sanayi ve Ticaret A.Ş.
SAF	İsveç İşverenler Sendikası (Swedish Employer Confederation)
SAGE	Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü
SAĞLIK DEĞİŞİM- SEN	Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Değişim Sendikası
SAĞLIK HAK-SEN	Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Hak Sendikası
SAĞLIK SÖZ-SEN	Sağlık ve Sosyal Hizmet Kolu Çalışanlarının Sözü Sendikası
SAĞLIK-BİR	Sağlık Çalışanları Birliği Sendikası
SAĞLIK-İŞ	Türkiye Sağlık İşçileri Sendikası
SAĞLIK-SEN	Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikası

SAK	Finlandiya İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Central Organization of Finnish Trade Unions)
SAKÜDER	Sanat ve Sanatkarlar Topluluğu Kültür Derneği
SALT	Stratejik Silahların Sınırlandırılması Anlaşması (Strategic Arms Limitation Treaty)
SAMEKS	Satınalma Müdürleri Endeksi
SAS	Su Altı Savunma (Komandoları)
SAT	Su Altı Taarruz (Komandoları)
sat.	Satır
SATEM	Savunma Sanayii ve Teknoloji Eğitim Merkezi
SATSO	Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası
SAÜ	Sakarya Üniversitesi
SAÜ	Sanal Asgari Ücret
SAVTAG	Savunma ve Güvenlik Teknolojileri Araştırma Grubu
SB	Sağlık Bakanlığı
Sb.	Subay
SBE	Sosyal Bilimler Enstitüsü
SBF	Siyasal Bilgiler Fakültesi
SBS	Seviye Belirleme Sınavı
SCADA	Merkezi Yönetmel Kontrol ve Bilgi Toplama (Supervisory Control and Data Aquisition)
SCOPE	Çevre Sorunları Bilimsel Komitesi (Scientific Committee on Problems of the Environment)
SCWS	Planlanan İşin Bütçe Edilmiş Maliyeti (Budgeted Cost for Work Scheduled)

SDIF	Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (Savings Deposit Insurance Fund)
SDP	Sosyalist Demokrasi Partisi
SDÜ	Süleyman Demirel Üniversitesi
SEAS	Soma Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.
SEATO	Güneydoğu Asya Antlaşması Teşkilatı (Sout East Asia Treaty Organization)
SEFD Bşk.	Milli Savunma Bakanlığı Seferberlik Dairesi Başkanlığı
SEGBİS	Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
SEİS	Türkiye Sağlık Endüstrisi İşverenleri Sendikası
SEK	Süt Endüstrisi Kurumu Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi
SEKA	Selüloz ve Kağıt Sanayii Kurumu
SELÜLOZ-İŞ	Türkiye Selüloz, Kağıt ve Mamulleri İşçileri Sendikası
SERKA	Serhat Kalkınma Ajansı
SERSAN-İŞ	Tüm Seramik, Çimentö, Toprak ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası
SES	Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası
SES-DER	Seslendirme Sanatçıları Derneği
SESRTCIC	İslam Ülkeleri İstatistik, Ekonomik ve Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezi (Statistical, Economic and Social Research and Training Centre for İslamic Countries)
SETA	Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırma Vakfı
SEWA	Serbest Meslek Sahibi Kadınlar Birliği (Self Employed Women's Association)

SF	Bilimkurgu (Science Fiction)
SFSG	Sınır Fiziki Güvenlik Sistemleri
sf.	Sıfat
SG	Sahil Güvenlik
SGB	Sağlık Grup Başkanlığı
SGBP	Sendika Güçbirliği Platformu
SGDD	Sosyal Güvenlik Dünyası Dergisi
SGDP	Sosyal Güvenlik Destek Primi
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
SGK	Sahil Güvenlik Komutanlığı
SGM	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Sanayi Genel Müdürlüğü
SGP	Satınalma Gücü Paritesi
SHÇEK	Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu
SHDK	Sosyal Hizmetler Danışma Kurulu
SHGM	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
SHÖ	Sivil Havacılık Örgütü
SHP	Sosyal Demokrat Halkçı Parti
SHRM	Sosyal Hizmet ve Rehabilitasyon Merkezi
SHU	Sosyal Hizmet Uzmanı
SIHHAT-İŞ	Tüm Sağlık Hizmetleri İşçileri Sendikası
SIMPOC	Çocuk İşçiliği İstatistiksel Bilgi ve İzleme Programı (Statistical Information and Monitoring Programme on Child Labour )
SINDNOVA	Verimli İş İçin İnovasyon Çalışanları Enstitüsü
SIU	Uluslararası Birimler Dizgesi (Systeme Internationale d'Unites )
SİAD	Sanayici ve İş Adamları Derneği
sin.	Sinüs
SİNEMA-TV	Sinema, Reklam, Dizi ve Tv Programı
SENDİKASI	Çalışanları Sendikası
SİNE-SEN	Türkiye Sinema Emekçileri Sendikası

SİR	Sosyal İnceleme Raporu
SiÜ	Siirt Üniversitesi
SK	Sendikalar Kanunu
SKD	Sosyalist Kültür Derneği
SKS	Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi
SKT	Son Kullanma Tarihi
Sl.	Slavca
SLİ	Türkiye Kömür İşletmeleri Seyitömer Linyitleri İşletmesi Müessesesi
SMIIC	İslam Ülkeleri Standartlar ve Metroloji Enstitüsü (Standards and Metrology Institute for the Islamic Countries)
SMMM	Serbest Muhasebeci Mali Müşavir
SMS	Short Message Service (Kısa Mesaj Servisi)
Sn.	Sayın
sn.	Saniye
snt.	Santral
SNÜ	Sinop Üniversitesi
SO	Sağlık Ocağı
SOBİAD	Sosyal Bilimler Araştırmaları Derneği
SODEP	Sosyal Demokrasi Partisi
SODES	Sosyal Destek Programı
SODEV	Sosyal Demokrasi Vakfı
Sok.	Sokak
Sol	Avukat, Hukuk Görevlisi (Solicitor)
SOS	Sosyal Hizmetler ve Yardım Vakfı
SOS	Uluslararası Yardım İsteme Uyarısı (Save Our Souls)
sos.	Sosyoloji
SOSYAL-İŞ	Türkiye Sosyal Sigortalar, Eğitim, Büro, Ticaret, Kooperatif ve Güzel Sanatlar İşçileri Sendikası
SOYBİS	Sosyal Yardım Bilgi Sistemi

SÖZ-SEN	Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sözü Sendikası
sp.	Spor
SPA	Sudan Gelen Sağlık (Salus Per Aquam)
SPEK	Sigorta Primine Esas Kazanç
SPGM	Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü
SPK	Sermaye Piyasası Kurulu
SPSS	Sosyal Araştırmalar İçin İstatistiki Paket Programı (Statistical Package for the Social Sciences)
SPOR-EMEK-SEN	Devrimci Spor Emekçileri Sendikası
SR	İsveç Memurlar Örgütü
Srp.	Sırpça
SS	Sosyal Sigortalar
SS	Sanayi Siteleri
SSCB	Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği
SSDB	T.C. Sağlık Bakanlığı Sıtma Savaş Dairesi Başkanlığı
SSE	Sosyal Sermaye Endeksi
SSİT	Sosyal Sigorta İşlemleri Tüzüğü
SSİY	Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği
SSK	Sosyal Sigortalar Kurumu
SSM	Savunma Sanayii Müsteşarlığı
SSM	Sakıp Sabancı Müzesi
SSYKK	Savunma Sanayii Yüksek Koordinasyon Kurulu
STA	Serbest Ticaret Anlaşması
STA	Sivil Toplum Akademisi
STB	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
STKP	Sivil Toplum Kuruluşları Platformu
STÖ	Sivil Toplum Örgütü
STRATİM	Stratejik İletişim Merkezi
STS	Seviye Tespit Sınavı

STUC	İskoç İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Scottish Trade Union Congress)
SUGES	Sudan Gelen Sağlık
SÜ	Sabancı Üniversitesi
SÜ	Selçuk Üniversitesi
SÜMER HALI	Sümer Halı Sümer Halıcılık El Sanatları Sanayi ve Ticaret A.Ş.
SWIFT	Dünya Bankalararası Finansal İletişim Topluluğu (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication)
SYD	Sayısal yoğun disk
SYDB	Sınır Yönetimi Daire Başkanlığı
SYDGM	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü
SYDTF	Sosyal Yardımlaşma Dayanışma Teşvik Fonu
SYDV	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı
SYKP	Sosyalist Yeniden Kuruluş Partisi
SYR	Sermaye Yeterliliği Rasyosu
SYT	Sayıştay
Ş	Şirket
Şb.	Şube
ŞEHİR	İstanbul Şehir Üniversitesi
ŞEKER-İŞ	Türkiye Gıda ve Şeker Sanayii İşçileri Sendikası
ŞEMAD	Şekerli Mamül Sanayicileri Derneği
ŞÖNİM	Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri
ŞPO	Şehir Plancıları Odası
Şrt.	Şirket, Şirketi
Şti.	Şirket, Şirketi
ŞÜ	Şırnak Üniversitesi





# T

t	Ton (1000 kg = 1 Ton - Kütle Birimi)
T.	Türkçe
T. BASIN-İŞ	Türkiye Basın, Yayın, Gazetecilik, Grafik-Tasarım, Baskı ve Ambalaj Sanayi İşçileri Sendikası
T. BÜRO-İŞ	Türkiye Kooperatif, Büro, Ticaret, Eğitim, Güzel Sanatlar ve Yardımcı İşçileri Sendikası
T.C.	Türkiye Cumhuriyeti
T. HABER-İŞ	Türkiye Telekomünikasyon, Posta, Telgraf, Telefon, İletişim, Bilişim, Çağrı Merkezi, Radyo, Televizyon İşçileri ve Hizmetlileri Sendikası
T. ORMAN-İŞ	Türkiye Orman İşçileri Sendikası
TAA	Türk - Amerikan Derneği (Turkish - American Association)
TAA	Türkiye Adalet Akademisi
TADYGM	Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü
TAEK	Türkiye Atom Enerjisi Kurumu
TAEM	Türk Metal Sendikası Araştırma ve Eğitim Merkezi
TAF	Türk Arap Ekonomi Forumu
TAGEM	Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü
TAK	Kürdistan Özgürlük Şahinleri
TANAP	Trans Anadolu Doğal Gaz Hattı Projesi
TAI	Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş. (Turkish Aerospace Industry)

TAO	Türk Anonim Ortaklığı
TAP	Trans Adriatic Boru Hattı (Trans Adriatic Pipeline)
TAPDK	Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu
TAPV	Türkiye Aile Sağlığı Planlaması Vakfı
tar.	Tarih
TARABİS	TÜBİTAK Ulusal Araştırma Altyapısı Bilgi Sistemi
TARAL	Türkiye Araştırma Alanı
TARIM-İŞ SENDİKASI	Türkiye Orman, Topraksu, Tarım ve Tarım Sanayii İşçileri Sendikası
TARİŞ	Tarım Satış Kooperatifleri Birliği
TASAM	Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi
TASS	Sovyetler Birliği Telgraf Ajansı (Telegrafnoe Agentstvo Sovetskogo Soyuza)
TAŞ	Türk Anonim Şirketi
TAU	Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü
TAYA	Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması
TAYSAD	Taşıt Araçları Yan Sanayicileri Derneği
Tb.	Tabur
TBA	Türk-İngiliz Kültür Derneği (Turco-British Association)
TBB	Türkiye Bankalar Birliği
TBB	Türkiye Barolar Birliği
TBL	Türkiye Basketbol Ligi
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
Tbp.	Tabip
TCCB	Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı
TCDD	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları

TCK	Türkiye Cumhuriyeti Karayolları
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TCO	İsveç Profesyonel Çalışanlar Konfederasyonu (Swedish Confederation of Professional Employees)
TCTİ	Türkiye Cumhuriyeti Tekel İdaresi
TCZB	Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası
TÇEK	Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu
TÇEV	Türkiye Çocuk Esirgeme Vakfı
Td	Tetanoz toksoidi ve erişkin tip difteri aşısı
TDÇİ	Türkiye Demir Çelik İşletmeleri
TDH	Toplam Doğurganlık Hızı
TDİ	Türkiye Denizcilik İşletmeleri
TDK	Türk Dil Kurumu
TEAE	Tarımsal Ekonomi Araştırma Enstitüsü
TEAŞ	Türkiye Elektrik Üretim İletim Anonim Şirketi
TEB	Türkiye Ekonomi Bankası
TEBİAT	Turizm Eğitim Bilimsel Araştırma ve Tanıtım Merkezi
Tech	Teknik (Technical)
TED	Teknoloji, Eğlence ve Dizayn
TEDAŞ	Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi
TEDES	Trafik Elektronik Denetleme Sistemi
TEDGEM	Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğü
TEFE	Toptan Eşya Fiyatları Endeksi
TEGEV	Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı

TEK GIDA-İŞ	Türkiye Gıda ve Yardımcı İşçileri Sendikası
TEK METAL-İŞ	Demir, Çelik, Metal ve Oto Sanayii İşçileri Sendikası
TEKGIDA-İŞ SENDİKASI	Türkiye Tütün Müskirat Gıda ve Yardımcı İşçileri Sendikası
TEİAŞ	Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi
TEİD	Etik ve İtibar Derneği
TEK	Türkiye Elektrik Kurumu
tek.	Teknik, Teknoloji
TEKİS	Tüm Özel Eğitim Kurumları İşverenleri Sendikası
TEKMER	Teknoloji Geliştirme Merkezleri
TEKP	Türkiye Ekonomi ve Kalkınma Partisi
TEKSİF	Türkiye Tekstil, Örmeye ve Giyim Sanayi İşçileri Sendikası
TEKSTİL	Tekstil İşçileri Sendikası
TEKSTİL DERİ	Tekstil ve Deri İşçileri Sendikası
TEKSTİL-SEN	Tekstil, Dokuma, Trikotaj, Boyama İşçileri Sendikası
tel.	Telefon
TELEKOM	Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi
telg.	Telgraf
TEM	Avrupa Transit Kara Yolu (Trans European Motor Way)
TEM	Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü
TEMA	Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma, Doğal Varlıkları Koruma Vakfı
TEMEV	Temiz Enerji Vakfı
temp	Sıcaklık (temperature)

TEMSAN	Türkiye Elektromekanik Sanayii
TEOG	Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş
TESEV	Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı
TES-İŞ	Türkiye Enerji, Su ve Gaz İşçileri Sendikası
TESK	Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu
TESKOMB	Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Merkez Birliği
TESUD	Türkiye Emekli Subaylar Derneği
TETAŞ	Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi
TETT	Tavsiye Edilen Tüketim Tarihi
TEV	Türk Eğitim Vakfı
TEYVAK	Türkiye Engelsiz Yaşam ve Sosyal Hizmetler Vakfı
TEYDEB	Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı
TEZ-KOOP-İŞ	Türkiye, Ticaret, Kooperatif, Eğitim, Büro ve Güzel Sanatlar İşçileri Sendikası
TF	Tıp Fakültesi
TF1	Fransız Televizyonu (French TV Channel)
TFF	Türkiye Futbol Federasyonu
TGB	Türkiye Gençlik Birliği
TGB	Teknoloji Geliştirme Bölgeleri
TGC	Türkiye Gazeteciler Cemiyeti
TGM	T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Tanıtma Genel Müdürlüğü
TGS	Türkiye Gazeteciler Sendikası
tğm	Teğmen

THA	Türk Haberler Ajansı
THİS	Tüm Hizmet İşçileri Sendikası
THK	Türk Hava Kurumu
THK	Türk Hukuk Kurumu
THS	Türk Havacılık Sanayii
THSGM	Telif Hakları ve Sinema Genel Müdürlüğü
THY	Türk Hava Yolları
TIR	Uluslararası Kara Yolu Taşımacılığı (Transport International Routier)
tic.	Ticaret
TİG-SEN	Taşeron İşçileri Genel Sendikası
TİGEM	Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü
TİHV	Türkiye İnsan Hakları Vakfı
TİKA	Türk İş Birliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
TİKAP	Türkiye İş Kadınları Derneği
TİKDEK	Türkiye İklim Değişikliği Kongresi
TİKP	Türkiye İşçi Köylü Partisi
TİM	Türkiye İhracatçılar Merkezi
TİP	Türkiye İşçi Partisi
TİS	Toplu İş Sözleşmesi
TİSK	Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu
TİTUBB	Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Ulusal Bilgi Bankası
TİVEP	Türkiye İşsizler ve Emekçiler Partisi
tiy.	Tiyatro
TK	Telekomünikasyon Kurumu
TKAE	Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü
TKB	Türkiye Kalkınma Bankası
TKB	Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü

TKB	Türk Kadınlar Birliği
TKDK	Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu
TKF	Toplu Konut Fonu
TKGM	Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
TKİ	Türkiye Kömür İşletmeleri
TKP	Türkiye Komünist Partisi
TKY	Toplam Kalite Yönetimi
TL	Türk Lirası
tlks.	Teleks
tls.	Telsiz
TM	Türk Malı
TM	Onaylanmış Marka (Trademark)
TMB	Türkiye Müteahhitler Birliği
TMHP	Türkiye Müdafaa -i Hukuk Partisi
TMK	Türk Medeni Kanunu
TMMOB	Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
TMO	Toprak Mahsulleri Ofisi
TMSF	Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TMSK	Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
TNCÜ	Tunceli Üniversitesi
TNSA	Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması
TNT	Dinamit (Trinitrotoluen)
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TOBB ETÜ	TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
TOBGİS	Tirikotaj, Örme, Boyama, Giyecek ve İplik Sanayii İşçileri Sendikası
TODAİE	Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü



TOEFL	Yabancı dil olarak İngilizce Testi (Test of English as a Foreign Language)
TOFD	Türkiye Omurilik Felçlileri Derneği
TOG	Toplum Gönüllüleri Vakfı
TOKİ	Başbakanlık Toplu Konut İdaresi
TOLEYİS	Türkiye Otel, Lokanta, Dinlenme Yerleri İşçileri Sendikası
TOMA	Toplumsal Olaylara Müdahale Aracı
TOMİS	Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası
Top.	Topçu
TÖB-DER	Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği
TÖMER	Türkçe Öğrenim, Araştırma ve Uygulama Merkezi
TÖS	Türkiye Öğretmenler Sendikası
TÖÜ	Turgut Özal Üniversitesi
TP	Türkiye Petrolleri
TPAO	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı
TPE	Türk Patent Enstitüsü
TR	Türkiye
TRAKYAKA	Trakya Kalkınma Ajansı
TRGM	Tarım Reformu Genel Müdürlüğü
TRKGM	Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü
TRS	Toros Üniversitesi
TRT	Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu
TS	Trabzonspor
TSBD	Türk Sosyal Bilimler Derneği
TSE	Türk Standartları Enstitüsü
TSEK	Türk Standartları Enstitüsü Kurumu
TSİ	Türkiye Saati İle

TSİM	Temel Sağlık İstatistikleri Modülü
TSİP	Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
TSK	Türk Silahlı Kuvvetleri
TSKB	Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
TSKGV	Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı
TSM	Toplum Sağlığı Merkezi
TSM	Türk Sanat Müziği
TSMF	Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TSO	Ticaret ve Sanayi Odası
TT	Türkiye Türkçesi
TTB	Türk Tabipleri Birliği
TTGV	Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı
TTIP	Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (Transatlantic Trade and Investment Partnership)
TTK	Türk Tarih Kurumu
TTK	Türkiye Taşkömürü Kurumu
TTKB	Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
TTOK	Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu
TTSİS	Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası
TU	Sendika (Trade Union)
TUAC	OECD Sendika Danışma Kurulu (Trade Union Advisory Committee to the OECD)
TUBİM	Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi
TUC	İngiliz İşçi Sendikaları Kongresi (Trade Unions Congress)

TUEC	Sendika Eğitim Merkezi (Trade Union Education Center)
TUG	TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi
Tug.	Tugay
Tuğa.	Tuğamiral
Tuğg.	Tuğgeneral
TUJJB	Türkiye Ulusal Jeodezi ve Jeofizik Birliği
TUJK	Türkiye Ulusal Jeodezi Komisyonu
TURÇASEN	Turizm Çalışanları Sendikası
TURKSTAT	Türkiye İstatistik Kurumu (Turkish Statistic Institution)
TURİZM İŞ	Turizm İşçileri Sendikası
TURKON-İŞ	Turizm, Konaklama ve Eğlence Sanayii İşçileri Sendikası
TURYİD	Turizm Yatırımcıları Derneği
TUS	Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavı
TUSAŞ	Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.
TUSEK	Turizm Sektör Konseyi
TUTEV	Türkiye Teknik Elemanlar Vakfı
TÜ	Trakya Üniversitesi
TÜBA	Türkiye Bilimler Akademisi
TÜBİDER	Türkiye Bilişim Sektörü Derneği
TÜBİSAD	Türkiye Bilişim Sanayicileri Derneği
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜDEMSAŞ	Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayii Anonim Şirketi
TÜDİS	Türkiye Deri Sanayii İşverenleri Sendikası
TÜFE	Tüketici Fiyatları Endeksi
TÜGEM	Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü

TÜGİS	Türkiye Gıda Sanayii İşverenleri Sendikası
TÜHİS	Türk Ağır Sanayii ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TÜKD	Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği
TÜKODER	Tüketicileri Koruma Derneği
TÜLOMSAŞ	Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayii Anonim Şirketi
TÜM AĞAÇ-İŞ	Tüm Ağaç, Sunta, Mobilya ve Kağıt Sanayi İşçileri Sendikası
TÜM BELEDİYE İŞ	Tüm Belediye ve Genel Hizmetler İşçileri Sendikası
TÜM BİRLİK AĞAÇ-İŞ	Ağaç, Sunta, Mobilya ve Kağıt Sanayi İşçileri Sendikası
TÜM ÇİMENTO-İŞ	Tüm Çimento, Seramik, Toprak ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası
TÜM EMEK-SEN	Turizm Otel Spor Emekçileri Sendikası
TÜM ENERJİ İŞ	Tüm Enerji, Su, Gaz ve Baraj İşçileri Sendikası
TÜM GENEL HİZMET İŞ	Tüm Genel Hizmet ve (Taşeron) İşçileri Sendikası
TÜM GIDA-İŞ	Tüm Gıda, Su, Şeker İşçileri Sendikası
TÜM GÜVENLİK-İŞ	Tüm Güvenlik ve Savunma İşçileri Sendikası
TÜM MADEN-İŞ	Tüm Maden İşçileri Sendikası
TÜM METAL-İŞ	Tüm Demir, Çelik, Metal ve Otomotiv Sanayi İşçileri Sendikası
TÜM ORMAN-İŞ	Tüm Ormançılık, Tarım, Avcılık ve Balıkçılık İşçileri Sendikası
TÜM PETROL-İŞ	Tüm Petrol, Kimya, Lastik, Plastik ve İlaç Sendikası

TÜM TEKSTİL-İŞ	Tüm Tekstil, Dokuma, Hazır Giyim ve Deri Sanayii İşçileri Sendikası
TÜM TURİZM İŞ. SEND.	Tüm Turizm İş Sendikası
TÜM YAPI YOL İŞ SEN	Tüm Yapı İnşaat Yol Baraj İşçileri Sendikası
Tüm.	Tümen
Tüma.	Tümamiral
Tümg.	Tümgeneral
TÜMKA-İŞ	Türkiye Tüm Kağıt ve Selüloz Sanayii İşçileri Sendikası
TÜMSİAD	Tüm Sanayici ve İş Adamları Derneği
TÜMTİS	Tüm Taşıma İşçileri Sendikası
TÜPRAŞ	Türkiye Petrol Rafinerileri Anonim Şirketi
TÜRK DENİZ-İŞ	Türkiye Denizciler Sendikası
TÜRK HARB-İŞ SENDİKASI	Türkiye Harb Sanayii, Savunma ve Güvenlik Çalışanları Sendikası
TÜRDOK	Türkiye Dökümantasyon Merkezi
TÜRKAK	Türkiye Akreditasyon Kurumu
TÜRK-İŞ	Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu
TÜRKİYE KOOP	Türkiye Milli Kooperatifler Birliği
TÜRKKOOP	Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği
TÜRK METAL SENDİKASI	Türkiye Metal, Çelik, Mühimmat, Makina, Metalden Mamül Eşya ve Oto Montaj ve Yardımcı İşçileri Sendikası
TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ	Türkiye Çimento, Seramik, Toprak ve Cam Sanayi İşçileri Sendikası
TÜRKİYE DOK GEMİ-İŞ	Türkiye Liman, Dok ve Gemi Sanayii İşçileri Sendikası
TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI	Türkiye Maden İşçileri Sendikası





# U-Ü

UA	Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı
UAAF	Uluslararası Amatör Atletizm Federasyonu
UAD	Uluslararası Adalet Divanı
UAEA	Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (International Atomic Energy Agency)
UAGF	Uluslararası Amatör Güreş Federasyonu
UAT	Uluslararası Af Teşkilatı
UAVT	Ulusal Adres Veri Tabanı
UAW	Birleşik Oto Sanayii İşçileri Sendikası - Amerika (United Automobile Workers)
UB	Ulaştırma Bakanlığı
UBAK	Ulaştırma Bakanları Konferansı
UBAM	Ulusal Bilimsel Araştırma Merkezi
UBB	Uluslararası Basın Birliği
UBE	Uluslararası Basın Enstitüsü
UBF	Uluslararası Basketbol Federasyonu
UBOK	Uluslararası Bilimsel Organizasyon Konseyi
UBYS	Üniversite Bilgi Yönetim Sistemi
UBYT	Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik Programı
UBYT	Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik Programı
UÇK	Uluslararası Çalışma Konferansı
UÇÖ	Uluslararası Çalışma Örgütü



UDEM HAK-SEN	Ulaştırma ve Demiryolu Çalışanları Hak Sendikası
UDK	Ulusal Deprem Konseyi
UDÖ	Uluslararası Denizcilik Örgütü
UE	Avrupa Birliği (European Union)
UEA	Uluslararası Enerji Ajansı
UEFA	Avrupa Futbol Federasyonları Birliği (Union of European Football Associations)
UEİBB	Uluslararası Ekonomik İş Birliği Bankası
UEM	Ulusal Europass Merkezi
UETHF	Uluslararası Ekolojik Tarım Hareketleri Federasyonu
UEZ	Uludağ Ekonomi Zirvesi
UFF	Uluslararası Futbol Federasyonu
UFİ	Uluslararası Fuarçılık Derneği
UFK	Uluslararası Finansman Kurumu
UFO	Tanımlanmamış Uçan Nesne (Unidentified Flying Object)
UGT	İspanyol Genel İş Birliği (General Workers' Union of Spain)
UGTA	Cezayir Genel İşçi Sendikaları Konfederasyonu (General Union of Algerian Workers )
UGT-Brazil	Brezilya Çalışanları Sendikası (General Union of Workers of Brazil)
UGT-P	Genel İşçi Birliği-Portekiz (General Union of Workers of Portugal)
UHF	Ultra Yüksek Frekans (Ultra High Frequency)
UHİK	Uluslararası Hilal İslam Komitesi
UHİM	Uluslararası Hak İhlalleri İzleme Merkezi

UHK	Umumi Hıfzısıhha Kanunu
UHTB	Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği (International Air Transport Association)
UHY-ME	Ulusal Hastalık Yüğü ve Maliyet Etkililik Çalışması
UIL	İtalyan İşçi Birliği (Union of Labor )
UİG	Ulusal İnovasyon Girişimi
UİİBÖ	Uluslararası İktisadi İş Birliği Örgütü
UİKB	Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası
UİSF	Uluslararası İşkolu Sendikaları Federasyonu
UİSS	Uluslararası İşçi Sendikaları Sekreterliği
UK	Birleşik Krallık, İngiltere (United Kingdom)
UKA	Uluslararası Kalkınma Ajansı
UKK	Uluslararası Kızılhaç Komitesi
UKKDF	Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu
UKOME	Ulaşım Koordinasyon Merkezi
ULAKBİM	Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi
ULAKNET	Ulusal Akademik Ağ
ULAŞTIRMA FAAL-SEN	Ulaştırma Faal Memur Sendikası
ULAŞTIRMA HAK-SEN	Ulaştırma Çalışanları Hak sendikası
UMAH	Uyuşmazlık Mahkemesi
UMATEM	Uçucu Madde Araştırma ve Tedavi Merkezi
UME	Ulusal Metroloji Enstitüsü
UMEM	Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri Projesi

UMKE	Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi
UMS	Ulusal Meslek Standartları
UMT	Uluslararası Mülteci Teşkilatı (International Refugee Organization)
UN	Birleşmiş Milletler (United Nations)
UNAC	Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Teşkilatı (United Nations Aid to Children)
UNCTAD	Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (United Nations Conference on Trade and Development)
UNCTC	Ulusötesi Şirketler Merkezi (United Nations Centre on Transnational Corporations)
UNDCP	BM Uluslararası Uyuşturucu Kontrol Programı (United Nations International Drug Control Programme)
UNDO	Birleşmiş Milletler Endüstriyel Kalkınma Örgütü (United Nations Industrial Development Organization)
UNDP	Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (United Nations Development Programme)
UNDRO	BM Felaketzedelere Yardım Örgütü (United Nations Disaster Relief Organization)
UNEP	Birleşmiş Milletler Çevre Programı (United Nations Environment Programme)

UNESCO	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
UNFDAC	Birleşmiş Milletler Uyuşturucu Maddeler Denetim Fonu (United Nations Fund for Drug Abuse Control)
UNFPA	Birleşmiş Milletler Nüfus Etkinlikleri Fonu (United Nations Population Fund)
UNHCR	Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (United Nations High Commissioner for Refugees)
UNIC	Birleşmiş Milletler Enformasyon Merkezi (United Nations Information Centre)
UNICEF	Birleşmiş Milletler Uluslararası Çocuklara Yardım Fonu (United Nations International Children's Emergency Fund)
UNIDO	Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Örgütü (United Nations Industrial Development Organization)
UNITAR	Birleşmiş Milletler Eğitim ve Araştırma Enstitüsü (United Nations Institute for Training and Research )
Uni.	Üniversite (University)
UNİCEF - TMK	Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu Türkiye Milli Komitesi Derneği
UNO	Birleşmiş Milletler Teşkilatı (United Nations Organization)

UNRISO	Birleşmiş Milletler Sosyal Kalkınma Araştırmaları Enstitüsü (United Nations Research Institute for Social Development)
UNRRA	Birleşmiş Milletler Yardım ve Rehabilitasyon İdaresi (United Nations Relief and Rehabilitation Administration)
UNSA	Birleşmiş Milletler Öğrenci Birliği (United Nations Student Association)
UNSTB	Benin İşçi Sendikaları Ulusal Birliği (National Union of Workers' Unions of Benin )
UNTA-CS	Angola Ulusal İşçi Sendikaları (National Union of Angolan Workers - Trade Union Confederation)
UNTC	Kongo İşçileri Ulusal Sendikası (National Union of Congolese Workers)
UNTC-CS	Cape Verde İşçileri Ulusal Birliği (National Workers' Union of Cape Verde - Trade Union Confederation)
UNV	Birleşmiş Milletler Gönüllüleri (United Nations Volunteers)
UOK	Uluslararası Olimpiyat Komitesi
UOS	Kentsel İşletim Sistemi (Urban Operating System)
UÖB	Uluslararası Ödemeler Bankası
UP	Amerikan Haberler Ajansı (United Press)
UPB	Uluslararası Posta Birliği (Universal Postal Union)
UPF	Uluslararası Para Fonu
UPI	Uluslararası Basın Birliği (United Press International)

UPU	Uluslararası Posta Birliği (Universal Postal Union)
URAK	Uluslararası Rekabet Araştırmaları Kurulu
US	Birleşik Devletler (United States)
USA	Amerika Birleşik Devletleri (United States of America)
USAID	Amerika Birleşik Devletleri Uluslararası Gelişim Ofisi (United States Agency for International Development)
USAK	Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu
USAş	Uçak Sanayi A.ř.
USCL	Kamerun Hür Sendikaları Birliği (Federation of Free Trade Unions of Cameroon)
USF	Uluslararası Satranç Federasyonu
USHÖ	Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü
USIA	Amerika Birleşik Devletleri Enformasyon Ofisi (United States Information Agency)
USIS	Amerikan Haberler Merkezi (United States Information Service)
USMED	Uluslararası Sosyal Medya Derneği
USO	İş Sendikaları (Workers Syndical Union; Spain)
USÖ	Uluslararası Standartlar Örgütü (International Organization for Standardization)
UST	Çad Sendikalar Birliği (Union of Trade Unions of Chad)

USTB	Burkina İşçi Sendikaları Birliği (Union of Burkinabe Workers)
UŞM	Ulusötesi Şirketler Merkezi
UŞÖ	Uluslararası Şeffaflık Örgütü (Transperancy International)
UTEM	Uluslararası Tarımsal Eğitim Merkezi Müdürlüğü
UTESAV	Uluslararası Teknolojik, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Vakfı
UTİKAD	Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneği
UTKF	Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu
UTM	Uluslararası Ticaret Merkezi
UTO	Uluslararası Ticaret Odası
UTS	Uzaktan Türkçe Sınavı
UTUC	Birleşik Sendika Kongresi (United Trade Union Congress)
ÜÜ	Ufuk Üniversitesi
ÜÜ	Uludağ Üniversitesi
UV	Morötesi (Ultraviolet)
UVF	Ulusal Varlık Fonu
UYAÇM	Uluslararası Yatırım Anlaşmazlıkları Çözüm Merkezi
UYAM	Uluslararası Yaşlanma Merkezi
UYB	Uluslararası Yazarlar Birliği
UYBE	Uluslararası Yönetim Bilimleri Enstitüsü
UYÇ	Ulusal Yeterlilik Çerçevesi
UYOEB	Uluslararası Yönetim Okulları ve Enstitüleri Birliği
UZAY	Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü
UZEM	Uzaktan Eğitim Merkezi

UZKK	Uzay Zaman Kafes Kodları
Uzm.	Uzman
Ü.	Üniversite
ÜAK	Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı
Üçvş.	Üstçavuş
ÜDS	Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavı
ÜFE	Üretici Fiyatları Endeksi
Üni.	Üniversitesi
ünl.	Ünlem
ÜKB	Üniversite Kulüpler Birliği
ÜSAY	Ürün Sayısallaştırma Alt Yapısı
ÜSİGEM	Üniversite Sanayi İşbirliği Uygulama ve Araştırma Merkezi
ÜT	Üretim Tarihi
Ütgm.	Üsteğmen





# V-W-X

V	Volt
vb.	Ve Başkası, Ve Başkaları, Ve Benzeri, Ve Benzerleri, Ve Bunun Gibi
VCD	Görüntülü yoğun disk (Video Compact Disc)
vd.	Ve Devamı, Ve Diğerleri
VDMK	Varlığa Dayalı Menkul Kıymetler
VE Day	Avrupa'da Zafer 1945 (Victory in Europe 1945 )
Vet.	Veteriner
VGM	Vakıflar Genel Müdürlüğü
VHF	Çok Yüksek Frekans (Very High Frequency)
VIP	Çok Önemli Kişi (Very Important Person)
VJ	Video Jockey
VOA	Amerika'nın Sesi Radyosu (Voice Of America)
VOP	Vadeli İşlemler ve Opsiyon Borsası
vö.	Ve Öbürleri, Ve Ötesi
VP	Başkan Vekili, Başkan Yardımcısı (Vice President)
vs.	Vesaire
VSD	Verem Savaşı Dispanseri
VUK	Vergi Usül Kanunu
W	Batı (West)
w	Elektrik Güç Birimi (Watt)

WACH	Batı Afrika Takas Odası (West African Clearing House)
WADB	Batı Afrika Kalkınma Bankası (West African Development Bank)
WAN	Dünya Gazeteciler Derneği (World Association of Newspaper)
WAP	Kablosuz Uygulama Protokolü; İnternet sistemine kablosuz erişim (Wireless Application Protocol)
WB	Dünya Bankası (World Bank)
WC	Tuvalet, Ayakyolu (Water Closet)
WCL	Dünya Emek Federasyonu (World Labour Organization)
WCL-BATU	Dünya İşçi Sendikaları Federasyonu
WCO	Dünya Gümrük Örgütü (World Customs Organization)
WEA	İşçi Eğitim Kurumu (Worker's Education Association)
WEF	Dünya Ekonomik Forumu (World Economic Forum)
WFC	Dünya Gıda Konseyi (World Food Council)
WFP	Dünya Gıda Programı (World Food Programme)
WFTU	Dünya Sendikalar Federasyonu (World Federation of Trade Unions)
WHO	Dünya Sağlık Örgütü (World Health Organization)
WHO	Dünya Meteoroloji Birliği (World Meteorological Organization)





# Y-Z

Y. Mim.	Yüksek Mimar
Y. Müh.	Yüksek Mühendis
y.y	Yayın Evi Yok
Y9HD	Yargıtay 9. Hukuk Dairesi
YAÇEM	Türk Yapısal Çelik Derneği
YAPI YOL-SEN	Yol, Yapı, Altyapı, Bayındırlık ve Tapu Kadastro Kamu Emekçileri Sendikası
YAPSAN-İŞ	T. Yapım, Ağaç, Prefabrik Sanayii İşçileri Sendikası
Yard. Doç.	Yardımcı Doçent
Yarg.	Yargıtay
YAŞ	Yüksek Askeri Şûra
Yay.	Yayını, Yayınları
yay. haz.	Yayıma Hazırlayan
Yb.	Yarbay
YD	Yoğun Disk
Yd.	Yedek
Yd. Sb.	Yedek Subay
YDİ-SEN	Yurt Dışı İşçileri Sendikası
YDK	Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu
YDS	Yabancı Dil Sınavı
YEGİTEK	Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
YEN	Genç İstihdam Ağı
YENİ BES-İŞ	Baraj, Enerji, Su ve Gaz İşçileri Sendikası
YENİ EMEK-İŞ	Tüm Belediye ve Konut İşçileri Sendikası
YENİ YOL-İŞ	Yeni Yol, Yapı, İnşaat İşçileri Sendikası
YEÖGM	Yurt Dışı Eğitim Öğretim Genel Müdürlüğü

YEP	Yerleştirme Esas Puanı
YEREL HAK-SEN	Yerel Yönetim Çalışanları Hak Sendikası
YEREL-İŞ	Belediyeler ve Yerel Hizmet İşçileri Sendikası
YGS	Yüksek Öğretime Geçiş Sınavı
YGT	Yargıtay
YHGK	Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararı
YHK	Yüksek Hakem Kurulu
YHT	Yüksek Hızlı Tren
Yİ	Yap İşlet
YİBF	Yardım ve İş Birliği Fonu
YİBK	Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kurulu
YİBO	Yatılı İlköğretim Bölge Okulu
YİD	Yap, İşlet, Devret
YİGM	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü
YİGM	Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü
YİMKY	Yapım İşleri Muayene ve Kabul Yönetmeliğı
YKD	Yargıtay Kararlar Dairesi
YKr	Yeni Kuruş
YMM	Yeminli Mali Müşavir
YODÇEM	Yakın ve Ortadoğı Çalışma Enstitüsü Eğitim Merkezi
YOİKK	Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Kurulu
YOL-İŞ	Türkiye Yol, Yapı, İnşaat İşçileri Sendikası
YÖGM	Milli Eğitim Bakanlığı Yükseköğretim Genel Müdürlüğü
YÖK	Yükseköğretim Kurulu
YÖÖH	Yaş Özel Ölüm Hızı
YÖS	Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınavı
YP	Yabancı Para
YPK	Yüksek Planlama Kurulu
Yrd. Doç.	Yardımcı Doçent
YSE	Yol, Su, Elektrik Genel Müdürlüğü

YSGP	Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi
YSK	Yüksek Seçim Kurulu
YTL	Yeni Türk Lirası
YTP	Yeni Türkiye Partisi
YTÜ	Yeditepe Üniversitesi
YTÜ	Yıldız Teknik Üniversitesi
YUKK	Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu
YUM-BİR	Yumurta Üreticileri Merkez Birliği
Yun.	Yunanca
YURTKUR	Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu
YURT-P	Yurt Partisi
YÜ	Yıldız Teknik Üniversitesi
YÜ	Yalova Üniversitesi
YÜ	Yaşar Üniversitesi
yy.	Yüzyıl
YYEGM	Milli Eğitim Bakanlığı Yükseköğretim Genel Müdürlüğü
YYÜ	Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Yzb.	Yüzbaşı
ZBPPÇ	Zamana Bağlı Politika ve Program Çerçevesi
ZEKA	Zafer Kalkınma Ajansı
ZF	Ziraat Fakültesi
zf.	Zarf
ZKÜ	Zonguldak Karaelmas Üniversitesi
zm.	Zamir
ZMO	Ziraat Mühendisleri Odası
zool.	Zooloji
ZRV	Zirve Üniversitesi





*Her kurum ve kuruluşun adı kısaltılıyor, kavramlar kısaltılıyor. Bütün kısaltmaları bilmek ve bulmak mümkün değil. Elinizdeki çalışma bir örnekleme, hiçbir iddia taşıyor; Araştırma ve Eğitim Merkezi'mizden çıkan bir çalışma. Benzer çalışmalar genişletilerek, geliştirilerek yapılabilir.*

**Pevrul KAVLAK**

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri

Türk Metal Sendikası Genel Başkanı

